



ANALYS

Direktimport till konsumenter via onlineplattformar

Konsekvenser för handeln
och den inre marknaden

mars 2026

Sammanfattning

En väl fungerande e-handel kan vara en kraftfull motor för ekonomisk utveckling och inkluderande tillväxt. Den sänker trösklar för småföretag och entreprenörer, ger exportörer från låg- och medelinkomstländer direkttillgång till globala marknader, och bidrar på så sätt till att bredda handelsflöden, stärka konkurrenskraften och främja bredare utvecklings- och handelspolitiska mål.

E-handel i form av direktimport av varor till konsumenter via onlineplattformar har på kort tid blivit ett storskaligt fenomen i EU. Under 2025 importerades uppskattningsvis 5,8 miljarder lågvärdesförsändelser, motsvarande cirka 16 miljoner per dag, varav 93 procent från Kina. Kontroller visar återkommande och systematiska brister: i EU-kommissionens granskning från november 2024 uppfyllde 88 procent av kontrollerade produkter inte EU:s krav. Samtidigt omfattar kontrollerna bara en försvinnande liten andel av det samlade importflödet. Det tyder på ett växande problem med import av illegala varor.

Denna analys kartlägger hur detta problem uppstår i ett genomförandeglapp mellan befintliga regler och en ny verklighet. EU:s produktlagstiftning förutsätter att det finns en identifierbar ekonomisk aktör inom unionen som kan hållas ansvarig för att en vara uppfyller gällande krav. Vid plattformsbaserad direktimport saknas ofta en sådan aktör. Plattformregleringen (DSA) ålägger onlinemarknadsplatser processuella skyldigheter men gör dem inte till ansvariga ekonomiska aktörer i produktlagstiftningens mening. Det innebär att den aktör som möjliggör och kontrollerar transaktionen inte bär produktansvaret, medan den som formellt ansvarar sällan kan nås av konsumenter och myndigheter.

Konsekvenserna är konkreta. Konsumenter bär hälso- och säkerhetsrisker. Tillsynsmyndigheter tvingas till resurskrävande reaktiv kontroll av enskilda försändelser, i ett flöde som tiodubblat marknadskontrollmyndigheternas ärendemängd sedan 2020. Företag som följer EU:s regler konkurrerar med aktörer som undviker motsvarande kostnader. Bristerna spänner över produktsäkerhet, kemikalieinnehåll, konsumenträtt, dataskydd, immaterialrätt och tull- och momsefterlevnad, och samma produkt kan samtidigt aktualisera flera av dessa regelområden.

Reglering, styrning, tillsyn och ansvar för frågan är dock fördelade på en mängd aktörer utan tydlig samordning. I Sverige är ansvaret fördelat på ett flertal myndigheter under olika departement, utan att någon enskild aktör har ett heltäckande ansvar. På EU-nivå fördelas frågorna på flera generaldirektorat, rådskonstellationer och parallella tillsynsstrukturer, och tillsyn av en och samma plattform kan bedrivas av EU-kommissionen, en nationell DSA-samordnare, CPC-nätverket och nationella marknadskontrollmyndigheter samtidigt, alla med skilda mandat och informationsflöden. När gemensamma EU-åtgärder dröjer ökar trycket på nationella särlösningar som i sin tur riskerar att fragmentera den inre marknaden.

Kommerskollegiums slutsats är att problemet behöver angripas strukturellt, inte som en serie enskilda regelöverträdelser. Huvudutmaningen är inte brist på regler utan att befintliga regelverk och tillsynsstrukturer inte är utformade för den volym, hastighet och affärslogik som präglar plattformsbaserad direktimport. Det krävs samordnad reglering, styrning, tillsyn och ansvarsfördelning, både nationellt och på EU-nivå, med åtgärder som ger faktiskt genomslag innan varor når konsumenter.

Rekommendationer i korthet

På nationell nivå bör regeringen överväga att

- inrätta en tvärsektoriell samordning som samlar myndigheter, näringsliv och konsumentorganisationer
- utveckla digitala verktyg för att stödja de statliga marknadskontrollmyndigheterna
- genomföra informationsinsatser till konsumenter om köp via onlineplattformar
- ge myndigheter tillräckliga resurser och stöd för att vid behov driva rättsliga processer.

Sverige bör på EU-nivå verka för att

- ansvarslappet mellan plattformreglering och produktlagstiftning minskas inför DSA-utvärderingen 2027
- den tvärsektoriella samordningen på EU-nivå stärks
- EU-kommissionen snabbare och mer strukturerat driver tillsynsärenden mot plattformar
- harmoniserade minimikrav för marknadskontroll av e-handel införs
- strukturerad samordning etableras mellan medlemsstaternas nationella e-handelsstyrgrupper och EU-kommissionen.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
1 Inledning	5
1.1 Problemets omfattning	5
2 EU:s regelverk och genomförandeglappet.....	8
2.1 Plattforms- och tjänstreglering.....	8
2.2 Produkt-, data- och ansvarsreglering.....	11
2.3 Tull och moms vid lågvärdesimport	17
3 Utmaningar och brister i nuvarande regelsystem.....	20
3.1 Ansvarsglapp mellan produktregler och plattformslogik.....	20
3.2 Fragmenterad och underdimensionerad tillsyn	21
3.3 Snedvriden konkurrens och fragmenteringsrisker	23
4 Handelspolitisk kontext och WTO-risker	25
4.1 Lågvärdesflöden från Kina – makroekonomisk kontext	25
4.2 WTO-risker med EU:s föreslagna avgifter och tullar	26
5 Samordning – nationellt och på EU-nivå	28
5.1 Nationella styrgrupper för e-handel	28
5.2 EU-institutionernas samordning	29
6 Slutsatser.....	31
7 Policyrekommendationer	32
7.1 Vägledande principer för analys och åtgärdsutformning	32
7.2 Åtgärder på nationell nivå.....	33
7.3 Rekommendationer för Sverige att verka för på EU-nivå.....	34
7.4 Avvägningar och möjliga oönskade effekter	34
Referenser	36
Bilaga 1: Förteckning över relevant lagstiftning.....	43

Utredare: Malin Gisslén och Shasa Aziz, Kommerskollegium

Tack till kollegorna Anders Karlsson, Hannes Berggren, Heidi Lund, Iness Hadji, Isaac Ouro-Nimini Hansen, Johanna Weibull, Karolina Lek, Liv Hallendorff, Lova von Beckerath och Maria Johem som alla bidragit i arbetet med analysen.

1 Inledning

Direktimport till konsumenter via onlineplattformar har på kort tid förändrat hur varor når EU:s inre marknad. Affärsmodeller som bygger på stora volymer små försändelser direkt från säljare i tredjeland till enskilda konsumenter utmanar de kontrollpunkter och den ansvarsfördelning som EU:s regelverk bygger på. I många fall saknas en identifierbar ekonomisk aktör etablerad i EU som kan hållas ansvarig, och i andra fall finns en sådan aktör men tillsynsbarheten är begränsad, vilket skapar ett genomförandeglapp där regler finns men inte får fullt genomslag i praktiken. Bristande regelefterlevnad påverkar inte bara handeln och den inre marknadens funktionssätt utan även förutsättningarna för hållbar utveckling, och faller därmed inom Kommerskollegiums instruerade kärnuppdrag att verka för frihandel, fri rörlighet på den inre marknaden och det samlade svenska ekonomiska intresset, alltså näringslivets och konsumenternas intressen.¹

Om efterlevnaden inte fungerar uppstår risk för att medlemsstater svarar med nationella särlösningar, vilket kan fragmentera den inre marknaden och samtidigt uppfattas som protektionistiska åtgärder som försvagar EU:s position i internationella handelsförhandlingar.

Denna analys belyser hur utvecklingen påverkar regelefterlevnad och konkurrensvillkor ur ett handelspolitiskt och inre marknadsperspektiv. Analysen syftar till att ge en sammanhållen bild av problematiken och att identifiera åtgärder som stärker efterlevnad och ansvar i kedjan och därmed den inre marknadens funktionssätt, hållbar utveckling och EU:s handelsrelationer med tredjeland, utan att skapa onödiga handelshinder eller oproportionerliga kostnader för lagliga flöden. Analysen är avsedd att utgöra ett faktabaserat underlag som belyser frågan horisontellt för fortsatt arbete inom EU och i Sverige.

Rapporten är inte en fullständig rättslig genomgång av samtliga relevanta regelverk, utan fokuserar på de delar där glappet mellan regelverk och marknadsutveckling är särskilt tydligt, framför allt kopplat till småpaketsflöden som härrör från försäljning via onlineplattformar. Plattformsekonomin utvecklas snabbt och nya hybrider mellan sociala medier, marknadsplatser och betaltjänster växer fram, och AI-drivna rekommendations- och rankingsystem förändrar konsumentbeteenden. Analysen tar därför sikte på de strukturella utmaningarna, inte på enskilda plattformar eller tekniker.

1.1 Problemets omfattning

EU-kommissionen konstaterar att den kraftiga ökningen av e-handelsförsändelser som levereras direkt till konsumenter har lett till en snabbt växande, och ohållbar, arbetsbörda för tull- och marknadskontrollmyndigheter. EU-kommissionen pekar

¹ 1 § förordning 2012:990 med instruktion för Kommerskollegium.

också på ökade risker kopplade till produktsäkerhet och regelefterlevnad samt starka kopplingar till andra hållbarhetsaspekter.²

Under 2024 importerades cirka 4,6 miljarder lågvärdesförsändelser (värde på under 150 euro) till EU, vilket motsvarar upp till 12 miljoner försändelser per dag. Detta är nästan dubbelt så många som 2023 (2,3 miljarder) och mer än tredubbelt jämfört med 2022 (1,4 miljarder). 91 procent av försändelserna kom från Kina,³ under 2025 ökade Kinas andel av volymen till 93 procent.⁴ Under 2025 ökade volymen ytterligare till 5,8 miljarder försändelser, en ökning med 26 procent, motsvarande cirka 16 miljoner försändelser per dag.⁵ I Sverige har e-handeln via onlineplattformar blivit en del av vardagen. Enligt SCB hade tre av fyra personer över 16 år köpt eller beställt något på internet under första kvartalet 2024, en ökning med 15 procentenheter sedan 2018.⁶ Svensk Handel uppskattar att ett köp sker i Sverige var fjärde sekund från Temu och Shein.⁷ I en rapport från Svensk Handel från 2025 uppges att 18 procent av svenskar i åldern 20–69 år gjorde minst ett köp hos Temu eller Shein en genomsnittlig månad under 2024.⁸

Den snabba volymökningen sätter traditionella kontroll- och uppbördsmodeller under betydande tryck. Kontroller av varuflöden från onlineplattformar visar på återkommande och systematiska brister. Den nationella strategin för marknadskontroll 2026–2029 hänvisar till EU-kommissionens kontroller från november 2024, som visade att 88,1 procent av kontrollerade produkter på tre onlineplattformar inte uppfyllde EU:s krav, och tyska myndigheter redovisade vid samma tillfälle 100 procent bristande överensstämmelse.⁹ Bristerna spänner över produktsäkerhet, konsumentskydd, miljö- och kemikaliekrav samt producentansvar.

Kemikalieinspektionen visar på ett liknande mönster. 72 procent av analyserade varor från dropshippingbutiker och 64 procent från onlineplattformar innehöll otillåtna halter av begränsade ämnen, jämfört med 26 procent från klassiska webbutiker. Bristerna var störst i elektronik, där 85 procent av varorna innehöll för höga halter kemikalier. Därefter följde smycken och accessoarer (51 procent), sport- och fritidsvaror (43 procent) och leksaker (37 procent).¹⁰

Samtidigt är kontrollernas räckvidd kraftigt begränsad i förhållande till försändelsevolymerna. Lågvärdesförsändelser utgör cirka 98 procent av alla importerade varuenheter till EU, men bara omkring 2 procent av det totala importvärdet.¹¹

² Europeiska kommissionen, Meddelande från kommissionen: A comprehensive EU toolbox for safe and sustainable e-commerce, COM(2025) 37 final, 5 februari 2025, s. 2–3.

³ Se fotnot 2.

⁴ Europeiska kommissionen (GD Skatter och tullar), "Goods bought online", 6 februari 2026.

⁵ Se fotnot 4. Beräkningen av antalet försändelser per dag är egen (5,8 miljarder / 365 ≈ 15,9 miljoner).

⁶ SCB, "Befolkningens it-användning 2024 – E-handel", (2024), s. 3. Notera att från och med 2024 avser uppgifterna personer 16 år eller äldre, tidigare 16–85 år.

⁷ Svensk Handel, "E-handelsindikatorn november 2024" (2024), s. 2.

⁸ Svensk Handel, "Läget i handeln 2025", (2025), s. 44–45.

⁹ Regeringen, "Nationell strategi för marknadskontroll 2026–2029", 2026, s. 12–13.

¹⁰ Kemikalieinspektionen, Tillsyn av e-handel varor 2025, Tillsyn 1/26, (2026), s. 17–20.

¹¹ Europeiska kommissionen, "Goods bought online", websida läst 18 februari 2026.

EU-kommissionens rapport om tullkontroller och produktöverensstämmelse visar att tullen i genomsnitt vägrade inträde för 13 varor per miljon frisläppta, motsvarande 0,0013 procent, under 2024 och konstaterar att e-handelsvolymernas tillväxt har överträffat takten i utbyggnaden av kontrollåtgärderna.¹²

Att den stora merparten av kontrollerade produkter underkänns, samtidigt som kontrollerna bara omfattar en försvinnande liten andel av det samlade flödet, understryker genomförandeglappens omfattning. Kommerskollegium bedömer att utvecklingen tyder på ett växande genomförandeglapp där regelverk finns men deras praktiska genomslag är svagt när importen sker i stora småpaketsflöden via onlineplattformar. Detta riskerar att undergräva konsumentskyddet, skapa ett inflöde av olagliga produkter och snedvrider konkurrensen på den inre marknaden.

E-handel kan samtidigt skapa betydande värde. För konsumenter innebär den lägre transaktionskostnader, ett större utbud och sänkta priser till följd av ökad konkurrens. För små och medelstora företag kan onlineplattformar ge snabbare marknadstillträde utan krav på fysisk närvaro, och för företag i låg- och medelinkomstländer kan digitala kanaler öppna exportmöjligheter de annars inte kunnat nå. Denna potential förutsätter dock att konsumenter kan lita på att produkter som säljs via onlineplattformar uppfyller EU:s krav. Brister i efterlevnaden riskerar att minska acceptansen för gränsöverskridande e-handel. Kommerskollegiums bedömning är därför att åtgärder som skärper efterlevnad behöver utformas så att de inte i onödan tränger ut seriösa exportörer, inklusive från låg- och medelinkomstländer, som uppfyller EU:s krav.

Det stora inflödet av otillåtna produkter är också ett allvarligt hinder för att nå våra hållbarhetsmål. Produkterna som inte lever upp till EU:s miljö- och kemikaliekrav undergräver hållbarhetsregleringen och snedvrider konkurrensen till nackdel för de företag som följer reglerna. Detta riskerar att bidra till koldioxidläckage, där utsläpp och miljöpåverkan i praktiken flyttas utanför EU:s regelverk och kontroll.

¹² Europeiska kommissionen, "Report on controls on products entering the EU market with regard to product compliance in 2024", (2025).

2 EU:s regelverk och genomförandeglappet

EU:s regelverk för produktsäkerhet, konsumentskydd och rättvis konkurrens har utvecklats och uppdaterats väsentligt under de senaste åren, bland annat genom DSA, GPSR och det föreslagna tullreformpaketet. Utmaningen ligger inte primärt i avsaknad av regler, utan i att centrala delar av regelverken är utformade för traditionella importstrukturer med identifierbara ekonomiska aktörer inom EU. I dagens plattformsbaserade e-handel, som kännetecknas av stora volymer lågvärdesförsändelser där konsumenter i praktiken agerar importörer, möter dessa regler särskilda tillämpningsutmaningar. Därtill är regelverken svåra att tillämpa på aktörer utanför EU, där möjligheten till tillsyn är begränsad.

2.1 Plattform- och tjänstreglering

2.1.1 Digital Services Act och olagliga varor

Förordningen om digitala tjänster (Digital Services Act, DSA)¹³ reglerar bland annat hur digitala förmedlingstjänster, däribland onlineplattformar och marknadsplatser, ska hantera risker och olaglighet i sina system. Förordningen är horisontell och kompletterar befintlig sektorslagstiftning om exempelvis produktsäkerhet och konsumenträtt, med särskilda och mer långtgående skyldigheter för de allra största plattformarna (Very Large Online Platforms, VLOP). DSA är ett av de mest relevanta regelverken för att förstå ramvillkoren för regelefterlevnad vid direktimport via onlineplattformar, men det är inte ett varuregleringsinstrument utan en reglering av plattformstjänsten som sådan. DSA:s kärna består av processkrav, spårbarhetskrav och systemstyrning snarare än krav på produkternas tekniska överensstämmelse.

I DSA behandlas olagliga varor i praktiken som en del av hanteringen av "olagligt innehåll", eftersom en produktlistning kan vara olaglig när den avser en vara eller tjänst som inte uppfyller krav i annan EU-rätt eller nationell rätt. DSA skapar därmed en horisontell ram för hur plattformar ska agera när olaglighet uppstår eller identifieras, men avgör inte i sig vad som är olagligt eller vilka produktkrav som gäller. Detta får stor betydelse i en handelsmiljö där olaglighet ofta är svår att fastställa enbart utifrån informationen i en annons, och där brister i produktsäkerhet eller kemikalieinnehåll i många fall upptäcks först genom testning, dokumentkontroll eller myndighetstillsyn.¹⁴

DSA ålägger marknadsplatser en rad konkreta skyldigheter.¹⁵ Plattformen ska säkerställa spårbarhet genom att inhämta information om säljare och bedöma dess

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (DSA).

¹⁴ Geraci, M., et al., "Market surveillance for effective consumer protection in the EU: The role of Market Surveillance Authorities and their cross-border cooperation", IMCO, Europaparlamentet. (2023),

¹⁵ Art. 30–32 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

tillförlitlighet innan försäljning får ske.¹⁶ Om uppgifter saknas eller inte rättas i tid ska säljarens möjlighet att erbjuda varor suspenderas.¹⁷

Gränssnittet ska vara utformat så att säljaren kan lämna den information som krävs enligt relevanta EU-regler, inbegripet produktsäkerhetsinformation, uppgifter om ekonomisk aktör¹⁸ samt märkning och produktidentifiering.¹⁹

Marknadsplatser ska ha en anmälningsmekanism för olagligt innehåll och hantera anmälningar skyndsamt.²⁰ En tillräckligt precis anmälan kan ge faktisk kännedom, vilket utlöser en skyldighet att agera för att kunna återropa ansvarsundantaget för värdtjänster.²¹ Därtill ska marknadsplatser genom slumpmässiga kontroller i officiella databaser undersöka om produkter som erbjuds har identifierats som olagliga,²² och informera konsumenter som köpt en vara inom sex månader före det att plattformen fick kännedom om att den var olaglig.²³

DSA innehåller samtidigt centrala begränsningar. En onlineplattform kan inte återropa ansvarsfriheten för värdtjänster om plattformen presenterar eller utformar transaktionen så att en genomsnittlig konsument uppfattar att varan tillhandahålls av plattformen själv eller av en aktör under plattformens kontroll.²⁴

Men förordningen förbjuder att förmedlingstjänster åläggs en allmän övervakningsplikt eller skyldighet att aktivt söka efter olaglig verksamhet,²⁵ vilket i praktiken kan begränsa sektorslagstiftningens möjligheter att ställa generella krav på plattformar att proaktivt kontrollera varor som säljs via deras tjänster.

Sammantaget bedömer Kommerskollegium att DSA stärker förutsättningarna för spårbarhet och ansvar i plattformsekonomin, men att förordningens notice-and-action-modell är i grunden reaktiv. Skyldigheterna att agera uppstår först efter anmälan eller annan faktisk vetskap om olaglighet, och även marknadsplatsernas slumpkontroller i officiella databaser utgör inte en systematisk förhandskontroll mot sektorsspecifika produktkrav.

Begränsningarna blir särskilt tydliga i småpaketsflöden, där importen fragmenteras från traditionella kontrollpunkter till många direktleveranser och den ansvariga ekonomiska aktören ofta befinner sig utanför EU. I praktiken innebär detta att otillåtna produkter från tredjeland kan fortsätta att tillhandahållas på den inre marknaden till dess att de uppmärksammas genom testning, myndighetstillsyn eller anmälan. Detta är en inneboende begränsning i varje system utan förhandsgodkännande, som förstärks

¹⁶ Art. 30.1–30.2 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

¹⁷ Art. 30.2 och art. 30.3 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

¹⁸ Art. 31.1 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

¹⁹ Art. 31.2 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

²⁰ Art. 16.1 och 16.6 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

²¹ Art. 16.3 jämförd med art. 6.1(b) i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

²² Art. 31.3 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

²³ Art. 32.1 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

²⁴ Art. 6.3 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

²⁵ Art. 8 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA) jfr skäl 30.

av digitaliseringens skaleffekter. När regelefterlevnaden dessutom inte kan bedömas utifrån annonsinformationen uppstår ett glapp mellan regelverkens krav och faktisk efterlevnad. Att DSA:s övervakningsförbud begränsar utrymmet för sektorslagstiftning att ålägga plattformar proaktiva kontrollskyldigheter förstärker genomförandeglappet.

2.1.2 Konsumenträtt och tillsyn mot vilseledande gränssnitt

EU:s hantering av konsumenträttsliga problem kopplade till onlineplattformar bygger på en kombination av DSA och den EU-rättsliga konsumenträtten. Tillsammans adresserar de hur plattformar utformar sina tjänster och gränssnitt, hur konsumenter informeras och påverkas i köpsituationen samt hur tillsyn och sanktioner kan användas för att driva fram efterlevnad.

DSA förbjuder uttryckligen så kallade "dark patterns",²⁶ det vill säga gränssnitt och teknisk utformning som vilseleder eller manipulerar användare att fatta beslut de annars inte hade fattat. Förbudet är dock subsidiärt i förhållande till konsumenträtten och dataskyddslagstiftningen och tillämpas inte på praktiker som redan omfattas av dessa regelverk.²⁷ I praktiken är det därför i stor utsträckning EU:s konsumenträtt, särskilt reglerna om otillbörliga affärsmetoder och informationskrav vid distansavtal, som fångar upp de konkreta marknadsförings- och försäljningspraktiker som konsumenter möter på onlineplattformarna. Där ingår förbud mot vilseledande marknadsföring och aggressiva affärsmetoder samt krav på tydlig förhandsinformation om bland annat pris, säljare och ångerrätt.²⁸

I nätverket av nationella konsumentskyddsmyndigheters (Consumer Protection Cooperation, CPC) granskningar²⁹ av plattformsbaserad e-handel har återkommande brister identifierats, såsom otydliga eller svåråtkomliga kontaktuppgifter, bristfällig information om ångerrätt och oklarhet om huruvida säljaren agerar som näringsidkare eller privatperson. Brister av det här slaget är centrala eftersom de både påverkar konsumentskyddet direkt och försvårar ansvarsutkrävande i praktiken.

Under hösten 2024 riktades formell kritik mot Temu för bland annat vilseledande prismarknadsföring, falska rabatter, påtryckningsförsäljning, dolda kontaktuppgifter och bristande information om ångerrätt.³⁰ I maj 2025 följde motsvarande kritik mot Shein, där bland annat falska rabatter, "greenwashing", vilseledande produktmärkning och påtryckningsförsäljning lyftes fram.³¹

Parallellt använder EU-kommissionen DSA:s systemorienterade tillsynsverktyg mot mycket stora plattformar. Den 31 oktober 2024 öppnade EU-kommissionen ett

²⁶ Art. 25 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA) jfr. skäl 67.

²⁷ Art. 25.4 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

²⁸ Art. 5–9 i direktiv 2005/29/EG (direktivet om otillbörliga affärsmetoder) och art. 6 i direktiv 2011/83/EU (konsumenträttsdirektivet).

²⁹ Kap. III–IV i förordning (EU) 2017/2394 (CPC-förordningen).

³⁰ Europeiska kommissionen, "Commission and national authorities urge Temu to respect EU consumer protection laws", 8 november 2024.

³¹ Europeiska kommissionen, "Commission and national authorities urge SHEIN to respect EU consumer protection laws", 26 maj 2025.

formellt DSA-förfarande mot Temu³² och den 28 juli 2025 meddelades en preliminär bedömning att Temu brustit i skyldigheten att korrekt bedöma riskerna för att olagliga produkter sprids via marknadsplatsen.³³ Om slutsatserna bekräftas kan det leda till sanktionsavgifter på upp till 6 procent av plattformens globala årsomsättning föregående räkenskapsår.³⁴

Sanktionsmöjligheten garanterar dock inte att spridningen av olagliga produkter upphör, utan syftar till att skapa incitament för varaktig efterlevnad av DSA:s systemkrav, såsom förbättrade riskbedömningar och riskreducerande åtgärder. DSA:s tillsynsverktyg har även använts av EU-kommissionen i andra sammanhang, exempelvis mot TikToks beroendeskapande gränssnittsdesign.³⁵

EU:s reglering av plattformsekonomin bygger därmed i praktiken på två kompletterande spår: konsumenträtten hanterar konkreta otillbörliga försäljnings- och informationspraktiker, medan DSA möjliggör bredare tillsyn mot systemrisker och gränssnittsutformning, särskilt för de största plattformarna. Det innebär också att effektiv tillsyn förutsätter samordning. Som att konsumentmyndigheter som identifierar vilseledande praktiker kopplas till DSA-tillsynen som kan adressera de underliggande systemen, och vice versa.

2.2 Produkt-, data- och ansvarsreglering

2.2.1 Dataskydd (GDPR) och dataöverföringar

I plattformsbaserad e-handel är data en central del av både affärsmodellen och möjligheterna till kontroll och spårbarhet. Flera av de åtgärder som diskuteras i denna rapport, som ökad datadelning, datadriven riskhantering och bättre spårbarhet genom leveranskedjan, förutsätter behandling av personuppgifter och behöver därför utformas i linje med EU:s dataskyddsregler.

Dataskydd i EU regleras främst av dataskyddsförordningen (GDPR).³⁶ Den kan bli tillämplig även när en aktör är etablerad utanför EU, om aktören riktar sig till personer som befinner sig i unionen eller övervakar deras beteende.³⁷ GDPR ställer krav på bland annat laglig grund, transparens och registrerades rättigheter samt att personuppgifter skyddas med lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder.³⁸ Vid överföring av personuppgifter till tredjeländer gäller särskilda regler och överföringar får bara ske under vissa förutsättningar, exempelvis med stöd av adekvansbeslut eller

³² Europeiska kommissionen, "Commission opens formal proceedings against Temu under the Digital Services Act", pressmeddelande, 31 oktober 2024.

³³ Europeiska kommissionen, "Commission preliminarily finds Temu in breach of the Digital Services Act in relation to illegal products", pressmeddelande, 28 juli 2025.

³⁴ Art. 74.1 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

³⁵ Europeiska kommissionen, "Commission preliminarily finds TikTok in breach of the Digital Services Act for its addictive design", 6 februari 2026.

³⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (GDPR).

³⁷ Art. 3.2 i förordning (EU) 2016/679 (GDPR).

³⁸ Art. 6, kap. III och art. 32 i förordning (EU) 2016/679 (GDPR).

lämpliga skyddsåtgärder.³⁹ Krav på data- och informationsutbyte som ett led i efterlevnadsarbetet behöver kombineras med tydliga ändamål, dataminimering och robusta skydd för personuppgifter.⁴⁰

Dessa krav aktualiseras konkret i förhållande till de stora onlineplattformarna. Plattformarnas globala datainfrastruktur och komplexa leverantörskedjor kan göra det svårt för både användare och tillsynsmyndigheter att få en tydlig bild av vilka uppgifter som behandlas, för vilka ändamål och var de lagras eller överförs. Enligt noyb – European Center for Digital Rights uppger sex plattformar i integritetspolicys att personuppgifter kan överföras till Kina.⁴¹ Kina saknar EU-adekvansbeslut,⁴² vilket innebär att plattformarna måste stödja sig på andra överföringsmekanismer, typiskt standardavtalsklausuler (SCC).⁴³ De måste dessutom kunna visa att överföringen i praktiken ger en skyddsnivå som är väsentligen likvärdig med EU-nivån,⁴⁴ inklusive genom kompletterande åtgärder vid behov.⁴⁵

Att problemet inte bara är teoretiskt visades i maj 2025 då den irländska dataskyddsmyndigheten bötfällde TikTok med 530 miljoner euro för att ha överfört personuppgifter till Kina utan tillräckliga skyddsåtgärder och för bristande transparens gentemot användarna.⁴⁶ TikTok överklagade beslutet till irländsk domstol och den juridiska processen är inte avslutad när denna analys skrivs.⁴⁷ Klagomålen från noyb om de övriga plattformarnas dataöverföringar till Kina handläggs alltjämt också hos berörda dataskyddsmyndigheter.⁴⁸

Dataskyddsfrågorna är relevanta för denna rapport i tre avseenden. De utgör dels en del av den bredare utmaningen med plattformar vars verksamhet spänner över flera jurisdiktioner och regelverk, dels sätter GDPR ramar för hur de datadrivna tillsyns- och kontrollmekanismer som föreslås i bland annat tullreformen (avsnitt 2.3.2) kan utformas i praktiken. Samtidigt illustrerar den hur plattformarna blir en viktig aktör i arbetet med EU:s säkerhetspolitik.

³⁹ Art. 44–46 i förordning (EU) 2016/679 (GDPR).

⁴⁰ Art. 5.1, art. 25 och art. 32 i förordning (EU) 2016/679 (GDPR).

⁴¹ noyb – European Center for Digital Rights, "TikTok, AliExpress, SHEIN & Co surrender Europeans' data to authoritarian China", 16 januari 2025.

⁴² Europeiska kommissionen, Adequacy decisions (Data protection adequacy for non-EU countries), webbsida (löpande uppdaterad), läst 6 februari 2026.

⁴³ Art. 46.2(c) i förordning (EU) 2016/679 (GDPR).

⁴⁴ Se fotnot 42; EU-domstolens dom av den 16 juli 2020 i mål C-311/18, Data Protection Commissioner mot Facebook Ireland och Schrems (Schrems II).

⁴⁵ Europeiska dataskyddsstyrelsen, "Recommendations 01/2020 on measures that supplement transfer tools to ensure compliance with the EU level of protection of personal data", 18 juni 2021.

⁴⁶ Irish Data Protection Commission, beslut av den 2 maj 2025 avseende TikTok Technology Limited, ärende IN-22-10-2.

⁴⁷ TikTok Technology Limited, "Update on Irish GDPR decision about TikTok's 'transfers of EEA User Data to China'", uppdaterad november 2025.

⁴⁸ Se fotnot 41. I juli 2025 kompletterade noyb klagomålen med ytterligare anmälningar mot TikTok, AliExpress och WeChat för bristande tillgång till registerutdrag enligt art. 15 i GDPR; se noyb, "How TikTok, AliExpress & WeChat ignore your GDPR rights", 17 juli 2025.

2.2.2 Produktsäkerhet och marknadskontroll

Både marknadskontrollförordningen (MSR)⁴⁹ och den allmänna produktsäkerhetsförordningen (GPSR)⁵⁰ kräver att det, för produkter som täcks av kravet, ska finnas en ekonomisk aktör etablerad i EU som kan fullgöra de efterlevnadsuppgifter som följer av regelverket och fungera som kontaktpunkt gentemot myndigheter. GPSR anger uttryckligen att en produkt inte får släppas ut på eller tillhandahållas på marknaden om en sådan ekonomisk aktör saknas.

En gemensam aktion inom EU:s Product Compliance Network, redovisad av EU-kommissionen, där marknadskontrollmyndigheter kontrollerade 215 online-erbjudanden från tredjeland, visade att endast 14 procent uppfyllde kravet på en ekonomisk aktör etablerad i unionen.⁵¹ Kemikalieinspektionens tillsynsresultat illustrerar att det även finns problem med falsk efterlevnad. Märkningen på varor som säljs via plattformarna har visserligen ökat i omfång enligt tillsynen men den visar att uppgifterna ofta är felaktiga och att tillverkarens representant inte existerar eller att identifikationsmärkningen inte går att spåra. Kontakt med tillverkarens representant ledde till åtgärd i bara 31 procent av fallen, i övriga fall uteblev svar eller så visade sig uppgifterna vara falska.⁵²

Flera tillsynsresultat visar att bristerna inte är isolerade utan spänner över elsäkerhet, kemikalieinnehåll och grundläggande spårbarhet. Elsäkerhetsverkets test av USB-laddare från Wish visade att samtliga tio testade produkter var direkt farliga; sex brann upp vid brandtest och ingen klarade kravet på isolationsavstånd.⁵³ Nordiska ministerrådets tillsynsprojekt 2025 visade att 71 procent av 210 testade produkter sålda via e-handelsaktörer inte uppfyllde EU:s olika kemikalielagstiftning. Högst andel icke-överensstämmelse fanns bland dropshippingaktörer, de som förmedlar försäljning utan eget lager direkt till konsument, där det var hela 81 procent.⁵⁴ En granskning från Euroconsumers visar bland annat att ett halsband köpt via Shein bestod till mer än 85 procent av kadmium⁵⁵ vilket är mer än 8 500 gånger det tillåtna gränsvärdet enligt REACH.⁵⁶

EU-kommissionen har aviserat att marknadskontrollramen kan komma att ses över i närtid. I arbetsprogrammet för 2026 angavs att en uppdatering av reglerna om

⁴⁹ Art. 4.1 i förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse hos produkter (MSR).

⁵⁰ Art. 16.1 i förordning (EU) 2023/988 av den 10 maj 2023 om allmän produktsäkerhet (GPSR).

⁵¹ Europeiska kommissionen, "Rapport om genomförandet av artikel 4 i förordning (EU) 2019/1020", COM(2025) 63 final, 3 mars 2025, s. 7.

⁵² Kemikalieinspektionen, Tillsyn av e-handel varor 2025, Tillsyn 1/26, 2025, s. 22–23 och 28–29.

⁵³ Sveriges Konsumenter och Elsäkerhetsverket, Privatimportens faror, rapport 2020, s. 6, med hänvisning till Elsäkerhetsverkets produkttest i april 2018.

⁵⁴ Nordic Enforcement Group, "Joint Nordic Control of Dropshipping and other E-commerce", TemaNord 2025:510 (2025).

⁵⁵ Euroconsumers, "Systemic failures in product compliance on TEMU and Shein", 3 november 2025.

⁵⁶ Gränsvärdet för kadmium i metalldelar av smycken är 0,01 viktprocent enligt bilaga XVII, post 23.10, i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH).

marknadskontroll och produktöverensstämmelse ska tas fram som lagstiftnings-initiativ, med ett förslag planerat till tredje kvartalet 2026.⁵⁷

2.2.3 Produktansvar och subsidiärt plattformsansvar

Det reviderade produktansvarsdirektivet innebär att leverantörer av onlineplattformar kan bli skadeståndsansvariga för skador som orsakas av produkter med säkerhetsbrist i två typer av situationer.⁵⁸ För det första kan plattformen bli ansvarig när den i den aktuella transaktionen faktiskt uppträder som en ansvarig ekonomisk aktör i leveranskedjan (exempelvis som importör eller leverantör av logistiktjänster). För det andra kan även en plattform som formellt endast är mellanhand omfattas av ansvar. Förutsättningen är att plattformen presenterar produkten på ett sätt som får konsumenten att uppfatta att den tillhandahålls av plattformen själv, eller av en näringsidkare under plattformens kontroll, ett villkor som hämtas från art 6.3 i DSA⁵⁹. Ansvaret aktualiseras dock först om plattformen inte inom en månad identifierar en relevant ekonomisk aktör etablerad i EU eller sin egen leverantör som tillhandahållit produkten.⁶⁰ Direktivet ska genomföras i medlemsstaterna senast 9 december 2026 och ska tillämpas på produkter som släpps ut på marknaden eller tas i bruk **efter** detta datum.⁶¹

2.2.4 Hållbarhet och kemikalier

EU:s kemikalie- och miljöregler är omfattande men bygger ofta på att det finns en tydlig ansvarig aktör som kan identifieras och nås inom EU. Vid direktimport via onlineplattformar kan denna förutsättning i praktiken vara svår att upprätthålla, vilket riskerar att innebära att regler som på papperet är starka får svagt praktiskt genomslag. REACH-förordningen begränsar farliga ämnen som kadmium, bly och ftalater i varor⁶² medan CLP-förordningen reglerar klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar⁶³. En granskning från kemikalieinspektionen 2024 visade att 62 procent av testade produkter från onlineplattformar innehöll begränsade ämnen över gränsvärden. Granskningen identifierade också stora brister i märkning och saknad av identifierbar ansvarig ekonomisk aktör i EU.⁶⁴

En central komplikation är att den som för in en substans eller blandning till EU, enligt REACH- och CLP-systematiken, kan anses vara importör. Vid direktimport via onlineplattformar innebär det i praktiken en risk att efterlevnadsansvar flyttas från

⁵⁷ Europeiska kommissionen, "Kommissionens arbetsprogram 2026 – Tiden för EU:s oberoende är inne", COM(2025) 870 final, 21 oktober 2025.

⁵⁸ Art. 8.1 jfr. art. 8.3–8.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2853 av den 23 oktober 2024 om ansvar för defekta produkter och om upphävande av rådets direktiv 85/374/EEG (produktansvarsdirektivet).

⁵⁹ Art. 8.4.1 i direktiv (EU) 2024/2853 (produktansvarsdirektivet).

⁶⁰ Art. 8.3(b) i direktiv (EU) 2024/2853 (produktansvarsdirektivet).

⁶¹ Art. 22.1 i direktiv (EU) 2024/2853 (produktansvarsdirektivet).

⁶² Bilaga XVII (restriktionslistan) i förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH).

⁶³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen).

⁶⁴ Kemikalieinspektionen, "Tillsyn av e-handel varor 2024", 25 mars 2025.

professionella aktörer till enskilda konsumenter.⁶⁵ Detta försvårar både regel-
 efterlevnad och effektiv tillsyn i större skala.

I den reviderade CLP-förordningen har EU försökt hantera detta ansvarsglapp genom krav på att en leverantör etablerad i EU ska identifieras på märkningen och ansvara för att kraven uppfylls för de ämnen och blandningar som täcks av förordningen.⁶⁶ Flera centrala nyheter från revideringen, bland annat krav vid distansförsäljning och annonsering, har senarelagts till den 1 januari 2028.⁶⁷

Parallellt pågår en revidering av REACH-förordningen, men något fullständigt lagförslag har ännu inte presenterats när denna analys skrivs. Det innebär att det när analysen skrivs saknas konkreta bestämmelser som specifikt reglerar online-plattformars ansvar för kemikalieinnehållet i varor som förs in från tredjeländer.⁶⁸

Samtidigt skärps EU:s hållbarhets- och cirkularitetskrav genom utökat producentansvar (EPR) för bland annat elektronik⁶⁹, batterier⁷⁰ och textilier och skodon⁷¹. Utökat producentansvar bygger på principen om att förorenaren betalar och innebär att den aktör som släpper ut en produkt på den inre marknaden ansvarar för att finansiera avfallshanteringen i varje medlemsstat där produkten säljs.⁷² Det reviderade avfallsdirektivet kräver att medlemsstaterna inför EPR-system för textilier och skodon senast 17 april 2028⁷³, med avgifter som differentieras utifrån produkternas miljöprestanda (ekomodulering) så att produkter med låg hållbarhet bär högre kostnader.⁷⁴ Även direktivet om reparation av varor⁷⁵ bygger på att det finns identifierbara aktörer i EU.

En grundförutsättning för att dessa regelverk ska fungera är att de aktörer som omfattas av skyldigheterna går att identifiera och nå. Givet att en stor andel av försäljningen via onlineplattformar sker genom tredjelandsbaserade säljare som saknar etablering i EU uppstår betydande utmaningar. Utan stabil närvaro och spårbarhet i unionen blir producentansvar för avfallshandling, ekomodulering och långsiktiga krav på reservdelar och reparationsinformation svåra att kontrollera och upprätthålla. Kommerskollegium befarar att detta riskerar att leda till att kostnader bärs oproportionerligt av aktörer som är etablerade och registrerade i EU, att konkurrensfördelar skapas genom

⁶⁵ Art. 3.11 i förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH). Art. 2.17 (jfr artikel 2.16) i förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP). Jfr skäl 1 i förordning (EU) 2024/2865 om ändring av förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).

⁶⁶ Förordning (EU) 2024/2865 om ändring av förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).

⁶⁷ Förordning (EU) 2025/2439 (ändring av tillämpningsdatum och övergångsbestämmelser).

⁶⁸ Europeiska kommissionen, Chemicals Strategy for Sustainability: Towards a Toxic-Free Environment (COM(2020)667).

⁶⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE).

⁷⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 om batterier och avfall som utgörs av batterier.

⁷¹ Direktiv (EU) 2025/1892 om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall (reviderade avfallsdirektivet).

⁷² Art. 8a i direktiv 2008/98/EG (avfallsramdirektivet).

⁷³ Art. 22a i direktiv (EU) 2025/1892 om ändring av direktiv 2008/98/EG (avfallsdirektivet).

⁷⁴ Art. 8a.4 b i direktiv 2008/98/EG, jfr skäl 39 i direktiv (EU) 2025/1892.

⁷⁵ Art. 5 i direktiv (EU) 2024/1799 (reparationsdirektivet).

bristande efterlevnad av hållbarhetskrav, och att konsumenternas möjligheter till rättelse försvagas.

2.2.5 Immaterialrätt och förfalskningar

Intrång i immateriella rättigheter – särskilt genom förfalskade varor – är en återkommande form av olagligt utbud i plattformsbaserad handel. Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO) tillsammans med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) uppskattar att importen av förfalskade varor till EU under 2021 uppgick till upp till 99 miljarder euro, motsvarande 4,7 procent av EU:s totala import.⁷⁶

Småpaketsflöden är centrala i detta sammanhang. En betydande del av beslag av förfalskade varor sker i småförsändelser, paket med färre än tio varor, och i beslagdata för 2020–2021 stod dessa för 79 procent av alla globala beslag.⁷⁷ Samma data visar att Kina, följt av Hong Kong (Kina), är de dominerande ursprungen för förfalskade varor. Globalt stod dessa två för tre fjärdedelar av det beslagtagna värdet, 47 respektive 27 procent.⁷⁸ Dessa siffror illustrerar att småförsändelser från några specifika tredjeländer utgör en betydande del av det beslagtagna flödet.

Förfalskningar är samtidigt inte bara en fråga om immaterialrätt och en ekonomisk förlust för rättighetsinnehavaren utan ofta också en säkerhets- och miljöfråga.⁷⁹ Samma produkt kan både innebära att konsumenten vilseleds om produktens ursprung och kvalitet och samtidigt avvika från krav i EU:s produkt- och kemikalielagstiftning. EUIPO visade att 15 procent av konsumenter uppger att de under de senaste 12 månaderna oavsiktligt köpt förfalskningar till följd av att de blivit vilseledda.⁸⁰

För den legitima ekonomin innebär förfalskningar betydande förluster. EUIPO uppskattar att kläd-, kosmetika- och leksakssektorerna i genomsnitt under åren 2018–2021 sammantaget förlorade över 16 miljarder euro i årlig försäljning och nära 200 000 arbetstillfällen. För svensk del beräknas förlusten att i genomsnitt uppgå till över 500 miljoner euro i årlig försäljning och över 3 000 arbetstillfällen. I relation till storleken på den årliga omsättningen i de studerade industrierna är EUIPOs uppskattning att förlusterna till följd av förfalskningar störst för leksaksindustrin.⁸¹

Tullmyndigheter kan ingripa mot misstänkta intrångsvaror enligt EU:s IPR-tullregelverk, inklusive genom förenklade rutiner för småförsändelser.⁸² I småpaketsflöden kan genomslaget i praktiken vara begränsat. OECD/EUIPO framhåller att den

⁷⁶ OECD/EUIPO, "Mapping Global Trade in Fakes 2025", (2025), s. 39, figur. 4.5.

⁷⁷ OECD/EUIPO, "Mapping Global Trade in Fakes 2025", (2025), s. 23, figur 2.6.

⁷⁸ OECD/EUIPO, "Mapping Global Trade in Fakes 2025", (2025), s. 16, figur 2.1.

⁷⁹ OECD/EUIPO, "Mapping Global Trade in Fakes 2025", (2025), s. 7 och 20.

⁸⁰ EUIPO, "European Citizens and Intellectual Property: Perception, Awareness and Behaviour" (2023), s. 10.

⁸¹ EUIPO, "Economic impact of counterfeiting in the clothing, cosmetics, and toy sectors in the EU" (2024), Tables 3, 5 och 7.

⁸² Art. 17–18 och 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003.

snabbt växande handeln i småförsändelser innebär stora utmaningar för tullmyndigheters riskanalys och kontroll, bland annat eftersom traditionell handelsinformation ofta saknas och förhandsinformationen om försändelser är ojämn eller bristfällig.⁸³

2.3 Tull och moms vid lågvärdesimport

2.3.1 Moms och EU-systemet "Import One Stop Shop"

I småpaketsflöden blir uppbörden av moms en systemfråga. Om uppbörden inte sker korrekt riskerar konkurrensen att snedvridas och intäktsbortfallet att bli betydande. EU har därför förändrat momssystemet för import av lågvärdesvaror genom att avskaffa mervärdesskatteundantaget för importförsändelser under 22 euro och införa Import One Stop Shop (IOSS) som del av momspaketet för e-handel.⁸⁴ Reformen syftade till att stärka konkurrensneutraliteten mellan EU-baserade och tredjelandsbaserade säljare och att motverka moms-bortfall.⁸⁵ En experimentell studie visade exempelvis att moms och tullavgifter inte betalades för mer än hälften av e-handelsförsändelser via postkanalen, med ett uppskattat intäktsbortfall om upp till 1,3 miljarder euro årligen.⁸⁶

Genom IOSS kan de säljare och onlineplattformar som väljer att ansluta sig ta ut moms vid köptillfället och redovisa den centralt i en enda medlemsstat via månatliga deklarationer. Plattformar som möjliggör försäljningen behandlas i vissa fall automatiskt rent momsmässigt som om de själva hade förvärvat och sålt varan ("deemed supplier"), vilket flyttar uppbördsansvaret till det elektroniska gränssnittet i de fall art. 14a är tillämplig.⁸⁷ När säljare eller plattformar inte ansluter sig tas momsen i stället ut vid gränsen vilket kan innebära sämre kontrollmöjligheter för myndigheter och högre friktionskostnader för företag och konsumenter.

EU-kommissionens sammanställning för 2024 visar att 6,3 miljarder euro i moms deklarerades via IOSS, en ökning med 62 procent jämfört med 2023.⁸⁸ Ökningen visar att systemet har effekt, men säger i sig inget om hur stor andel av den faktiska handeln som fångas upp. Europeiska revisionsrätten har bedömt att EU:s finansiella intressen inte är tillräckligt skyddade under IOSS och andra förenklade importförfaranden. Bland bristerna framhåller revisionsrätten att tullmyndigheter inte systematiskt kan verifiera att IOSS-nummer används av rätt aktör och att deklarerade värden sällan kontrolleras mot oberoende uppgifter.⁸⁹

⁸³ OECD/EUIPO, "Misuse of Small Parcels for Trade in Counterfeit Goods: Facts and Trends" (2018), s. 11, 48 och 77-78.

⁸⁴ Art. 369I–369x i Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt.

⁸⁵ Europeiska kommissionen, COM(2016) 757 final, "Proposal for a Council Directive amending Directive 2006/112/EC and Directive 2009/132/EC as regards certain value added tax obligations for supplies of services and distance sales of goods".

⁸⁶ Copenhagen Economics, "E-commerce imports into Europe: VAT and customs treatment" (2016).

⁸⁷ Art. 14a i direktiv 2006/112/EG, införd genom direktiv (EU) 2017/2455.

⁸⁸ Europeiska kommissionen, "Report on the application of the VAT e-commerce package for 2024", 23 juli 2025.

⁸⁹ Europeiska revisionsrätten, Särskild rapport 08/2025: "Mervärdesskattebedrägerier vid Import – EU:s ekonomiska intressen skyddas inte tillräckligt när förenklade tullförfaranden vid import", 21 mars 2025.

IOSS föregår den liknande logik som ligger till grund för tullreformens föreslagna "deemed importer"-konstruktion (se avsnitt 2.3.2), och erfarenheterna är relevanta för den diskussionen. De visar att principen att lägga uppbördsansvar på plattformar kan fungera och, i detta fall, öka intäkterna väsentligt, men att ett frivilligt system som vilar på aktörernas egna uppgifter inte kan väntas ge fullt genomslag utan kompletterande oberoende kontroll.

2.3.2 Föreslagen tullreform

EU-kommissionen lade i maj 2023 fram ett reformpaket för att modernisera EU:s tullagstiftning, inklusive en EU-gemensam tulldatacentral och en ny EU-tullmyndighet.⁹⁰ Reformen syftar bland annat till att bättre hantera stora volymer e-handelsförsändelser, stärka efterlevnaden och skapa mer enhetlig tillämpning inom EU. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt i mars 2024⁹¹ och rådet sitt partiella förhandlingsmandat i juni 2025⁹², och interinstitutionella förhandlingar pågår när denna analys skrivs.

Delar av reformpaketet har redan antagits separat. Den gällande tullfrihetsgränsen på 150 euro för försändelser av ringa värde avskaffas och ersätts från den 1 juli 2026 av en tillfällig fast tull på 3 euro per artikel i försändelsen.⁹³

Reformpaketet föreslår bland annat också att onlineplattformar under vissa förutsättningar ska kunna anses som importörer ("deemed importers") och därmed bära tull- och uppgiftsskyldigheter⁹⁴ samt att en EU-gemensam hanteringsavgift ska tas ut per försändelse.⁹⁵

Ur ett handelsperspektiv ser Kommerskollegium att reformen innebär tydliga avvägningar. Reformen innebär mer förhandsdata, borttagna tullåttnader för lågvärdeflöden och skärpta kontrollmoment, vilket ökar kostnader och ledtider även för lagliga flöden. Samtidigt skulle reformen kunna bidra till att förbättra konkurrensneutralitet mellan olika affärsmodeller. För att minimera negativa handelskonsekvenser bör avgifter och kontrollkrav utformas generellt och icke-diskriminerande, med tydlig koppling till legitima uppbörds- och tillsynsintressen.

2.3.3 Övergångslösning i väntan på tullreformens antagande

Som en övergångslösning i väntan på tullreformen har EU:s ministerråd beslutat om en tillfällig schablontull på tre euro för småförsändelser från IOSS-registrerade säljare

⁹⁰ Europeiska kommissionen, förslag till förordning om unionstullkodexen och EU-tullmyndigheten och upphävandet av förordning (EU) nr 952/2013, COM(2023) 258 final, 17 maj 2023.

⁹¹ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 mars 2024, P9_TA(2024)0151.

⁹² Rådet, "EU customs: Council agrees position on key features for a more modern, efficient and secure framework", pressmeddelande, 27 juni 2025.

⁹³ Rådet, "Council gives final green light to new customs duty rules for small parcels", pressmeddelande, 11 februari 2026. Den avskaffade tullfrihetsgränsen fanns i art. 23 i förordning (EG) nr 1186/2009 (tullfrihetssystemet) och avskaffandet föreslogs genom COM(2023) 259 final.

⁹⁴ Kap. 2 i avdelning II i COM(2023) 258 final.

⁹⁵ Europeiska kommissionen, "A comprehensive EU toolbox for safe and sustainable e-commerce", COM(2025) 37 final, 5 februari 2025. Hanteringsavgiften ingår i rådets partiella förhandlingsmandat av den 27 juni 2025. Det exakta beloppet är ännu inte slutligt beslutat.

under 150 euro från den 1 juli 2026. Tullen tas ut per HS-undernummer i försändelsen. Det innebär att om försändelsen innehåller två ulltröjor blir schablontullen tre euro, men om försändelsen innehåller en silkesblus och två ulltröjor blir schablontullen sex euro. Schablontullen är skild från den föreslagna EU-gemensamma hanteringsavgiften (se avsnittet ovan).⁹⁶ Den tillfälliga schablontullen ska vara i kraft till och med 1 juli 2028. Därefter förväntas den permanenta ordningen i tullreformen att börja tillämpas med ordinarie tullsatser per produkt.⁹⁷

Schablontullen tas ut oavsett varornas värde. Det innebär att den procentuella kostnadsökningen blir störst för de billigaste varorna. Kommerskollegium bedömer att konstruktionen riskerar att skapa incitament att genom felklassificering eller strategisk varugruppering samla varor under samma underposition i syfte att minska avgiften. I ett kontrollsystem som redan är hårt volympressat riskerar detta att ytterligare urholka träffsäkerhet och efterlevnad.⁹⁸

⁹⁶ Europeiska unionens råd, "Council gives final green light to new customs duty rules for small parcels", pressmeddelande, 11 februari 2026.

⁹⁷ Europeiska unionens råd, "Customs: Council agrees to levy customs duty on small parcels as of 1 July 2026", pressmeddelande, 12 december 2025.

⁹⁸ Europeiska kommissionen, Impact Assessment Report – Customs Union Reform, SWD(2023) 140 final.

3 Utmaningar och brister i nuvarande regelsystem

Genomgången i kapitel 2 visar att EU:s regelverk i huvudsak täcker de frågor som plattformsbaserad direktimport aktualiserar, men att genomslaget brister på tre systemiska punkter: ansvaret för produkten faller mellan regelverken, konsumenten och samhället bär risker och kostnader som systemet inte avsåg, och tillsynen är fragmenterad och underdimensionerad i förhållande till flödenas volym.

3.1 Ansvarsglapp mellan produktregler och plattformslogik

EU:s produktregelverk bygger på att det finns en identifierbar ekonomisk aktör etablerad inom EU som kan fullgöra efterlevnadsuppgifter och vara kontaktpunkt för myndigheter. Vid plattformsbaserad direktförsäljning är detta krav i praktiken ofta svårt att upprätthålla.

Onlineplattformarna regleras av DSA, som är en tjänstereglering och inte en produktlagstiftning. DSA innehåller inte något produktansvar för plattformar motsvarande det som finns för distributörer av varor i GPSR och MSR. GPSR ålägger visserligen marknadsplatser specifika skyldigheter kopplade till produktsäkerhet, bland annat registrering i och viss kontroll mot informationen i Safety Gate-portalerna, interna processer för att hantera osäkra produkter och skyldighet att agera vid återkallelser.⁹⁹

Problemet förstärks av att en och samma produkt ofta aktualiserar flera regelområden samtidigt, bland annat produktsäkerhet och marknadskontroll, konsumenträtt, dataskydd, tull, moms samt producentansvar och miljö. DSA är ett horisontellt regelverk som främst reglerar plattformarnas system och processer, medan det materiella innehållet i "olagligheten" följer av sektorslagstiftning. I praktiken kan därför en vara i en annons på en plattform samtidigt utgöra en produktsäkerhetsrisk, en konsumenträttslig överträdelse, ett brott mot tjänstereglering, en dataskyddsfråga och vara ett tull- och momsproblem. Det motiverar tvärsektoriell samordning för att undvika ansvarsglapp och fragmenterade insatser, särskilt när tillsyn mot aktörer utan etablering i EU är svår att genomföra.

Regeringens nationella strategi för marknadskontroll 2026–2029 prioriterar marknadskontroll för säkrare e-handel.¹⁰⁰ Utöver strategin har regeringen gett de ansvariga myndigheterna ett särskilt uppdrag att öka samverkan i Marknadskontrollrådet kring utmaningarna kopplade till den ökade e-handeln, både nationellt och på EU-nivå. Uppdraget innebär att myndigheterna i relevant utsträckning ska delta i Marknadskontrollrådets arbete om e-handel, inhämta synpunkter från andra relevanta myndigheter och aktörer, exempelvis Mediemyndigheten, Konkurrensverket och Myndigheten för digital förvaltning samt berörda branschorganisationer och företag, och prioritera gemensamma EU-projekt som kan bidra till en mer effektiv

⁹⁹ Art. 22 i förordning (EU) 2023/988 (GPSR). Bestämmelsen bör läsas tillsammans med DSA:s allmänna och horisontella ramverk, se skäl 47 i GPSR.

¹⁰⁰ Regeringen, "Nationell strategi för marknadskontroll 2026–2029", 2026.

marknadskontroll av e-handeln.¹⁰¹ Kommerskollegium välkomnar detta och menar att det ger förutsättning för myndigheter att få en gemensam riskbild och ett ökat informationsutbyte.

3.1.1 Konsumenter som de facto importörer och riskbärare

Konsumenter i EU har formellt starka rättigheter genom bland annat konsumentköpsdirektivet,¹⁰² men rättigheterna förutsätter att konsumenten kan identifiera och nå en motpart som kan fullgöra sina skyldigheter. När säljaren är etablerad i tredjeland och det saknas fungerande kontakt- eller verkställighetsmöjligheter hamnar konsumenten i ett ansvarsvakuum. Kostnaderna för bristande efterlevnad fördelas då på aktörer som inte orsakat dem: konsumenten bär hälso- och säkerhetsrisken, tillsynsmyndigheterna tvingas till resurskrävande reaktiv kontroll av enskilda försändelser, och det offentliga belastas med kostnader för avfallshantering, marknadskontroll och i förlängningen sjukvård och räddningsinsatser. Samtidigt behöver det tas i beaktning att åtgärder som stärker efterlevnaden kan leda till ökad friktion i handeln, exempelvis genom längre leveranstider, högre pris eller mer administrativ hantering vid köp.

3.2 Fragmenterad och underdimensionerad tillsyn

I Sverige är ansvaret för reglering av onlineplattformar fördelat på flera myndigheter. Post- och telestyrelsen är DSA-samordnare, och Konsumentverket och Medie-myndigheten är behöriga DSA-myndigheter.¹⁰³ Därutöver har de statliga marknads-kontrollmyndigheterna¹⁰⁴, Tullverket, Integritetsskyddsmyndigheten och Polismyndigheten viktiga roller. Dessa myndigheter styrs i sin tur genom olika departement. Den utspridda ansvarsfördelningen innebär svårigheter när flera regelområden behöver kopplas ihop i samma insats. Exempelvis när marknads-kontroll, tull- och momskontroll samt kontroll av konsumentskydd, dataskydd och tjänstereglering skulle behöva samverka i en gemensam insats mot en varuannons eller en plattform.

Att samordningen upplevs som otillräcklig har understrukits av både bransch- och konsumenthåll. Svensk Handel har krävt att en nationell arbetsgrupp inrättas för att hantera den breda problematik som är kopplad till import från utländska e-handelsplattformar,¹⁰⁵ och Sveriges Konsumenter har uppmanat till att tillsätta en kommission med myndigheter, näringsliv och konsumentorganisationer.¹⁰⁶

Regeringens nationella strategi för marknadskontroll 2026–2029 ger en gemensam riktning och ett tydligt uppdrag till de statliga marknadskontrollmyndigheterna att

¹⁰¹ Regeringskansliet, "Ny nationell strategi för marknadskontroll", 19 januari 2026.

¹⁰² Direktiv (EU) 2019/771 (konsumentköpsdirektivet).

¹⁰³ Regeringen, "Uppdrag till Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och Mediemyndigheten att vara behöriga myndigheter och till Post- och telestyrelsen att vara samordnare för digitala tjänster enligt EU:s förordning om digitala tjänster", Fi2024/00301, 9 februari 2024

¹⁰⁴ Marknadskontrollrådet, "Om oss", webbsida (uppdateras löpande)

¹⁰⁵ Svensk Handel, "Plattformsföretag såsom Temu och Shein ska följa europeisk lag", 2025.

¹⁰⁶ Sveriges Konsumenter, "Efter utspelet om Temu: Öppet brev till Romina Pourmokhtari", december 2024. Se även Svensk Handel och Sveriges Konsumenter, "Stoppa inflödet av skadliga varor", gemensam debattartikel, 2025.

prioritera arbetet med frågan. Det är nödvändigt, men det är också Kommers-kollegiums bedömning att strategin inte i sig förändrar det faktum att ingen enskild aktör eller forum har ett tillräckligt mandat över hela frågans bredd. Det saknas i dag en myndighetsgemensam struktur med uppdrag och befogenheter att samordna insatser tvärs över regelområdena, från produktsäkerhet och kemikalier till tull, moms, konsumentskydd och plattformreglering, utifrån en samlad risk- och effektbild. Utan en sådan struktur riskerar insatser att optimeras inom respektive regelområde snarare än riktas dit de gör mest nytta, och åtgärder får därmed begränsad genomslagskraft.

Givet försändelsevolymerna uppstår en dimensioneringsutmaning för marknads-kontrollinsatserna. Deras registrerade ärenden har nästan tiodubblats sedan 2020.¹⁰⁷ Den nationella strategin betonar också att marknadskontroll inte kan vara hela lösningen och att ytterligare verktyg krävs för att ålägga ansvar, särskilt för aktörer från tredjeland, och att detta i första hand bör hanteras på EU-nivå för att värna en harmoniserad inre marknad och undvika fragmentisering.¹⁰⁸

Denna ståndpunkt delas av Kemikalieinspektionen i en rapport från 2021.¹⁰⁹ Rapporten pekar specifikt på att e-handel och plattformsförsäljning skapar gränsdragningsproblem i marknadstillsynen, nämligen att det kan vara svårt att fastställa vem som är ansvarig ekonomisk aktör, och att ansvarsbedömningen ofta behöver göras från fall till fall utifrån plattformens roll och affärsupplägg.

Kemikalieinspektionen lyfter i rapporten även svårigheter i den svenska tillämpningen av marknadskontrollförordningen vad gäller myndigheternas befogenheter att ingripa mot onlinegränssnitt.¹¹⁰ Marknadskontrollförordningen ger myndigheter befogenhet att, när det inte finns andra effektiva medel att undanröja en allvarlig risk, kräva att innehåll som avser produkten tas bort från ett onlinegränssnitt eller att en tydlig varning visas, och i sista hand begära att åtkomsten begränsas.¹¹¹ I svensk rätt begränsas dock denna befogenhet för databaser som omfattas av yttrande-frihetsgrundlagens skydd.¹¹²

MSR ger också myndigheter befogenhet att införskafla varuprover, inklusive under dold identitet.¹¹³ Flera marknadskontrollmyndigheter har dock uppgett att de saknar lagstöd för att genomföra dolda inköp på internet och att de vid försök att köpa produkter har blockerats av plattformarna.¹¹⁴

Till detta kommer en grundläggande kapacitetsfråga. EU-kommissionens utvärdering av marknadskontrollförordningens tillämpning visar att myndigheter sällan tilldelades ytterligare resurser trots nya uppgifter och att ansträngningar att i tillsynen identifiera

¹⁰⁷ Regeringen, "Nationell strategi för marknadskontroll 2026–2029", 2026, s. 14.

¹⁰⁸ Regeringen, "Nationell strategi för marknadskontroll 2026–2029", 2026, s. 2–3.

¹⁰⁹ Kemikalieinspektionen, "Ökad e-handel – ökade kemikalierisker?", Rapport 3/21 (2021), s. 37–43.

¹¹⁰ Kemikalieinspektionen, "Ökad e-handel – ökade kemikalierisker?", Rapport 3/21 (2021), s. 35, 61–62.

¹¹¹ Art. 14.4(k) i förordning (EU) 2019/1020 (MSR).

¹¹² Vilket framgår av de kompletterande bestämmelserna till marknadskontrollförordningen i respektive sektorslag, se prop. 2020/21:238.

¹¹³ Art. 14.4(j) i förordning (EU) 2019/1020 (MSR).

¹¹⁴ Kemikalieinspektionen, "Ökad e-handel – ökade kemikalierisker?", Rapport 3/21 (2021), s. 57.

ansvariga ekonomiska aktörer i de flesta fall inte ledde till ett positivt resultat.¹¹⁵ EU-kommissionen konstaterar vidare att tillväxten inom e-handeln har skett i en betydligt snabbare takt än utvecklingen av motsvarande kontroll- och tillsynsåtgärder.¹¹⁶

Frågan om resurser för marknadskontroll behöver också ses i relation till att de plattformar som ska granskas ofta förfogar över ekonomiska och juridiska resurser som vida överstiger nationella myndigheters, vilket gör att utdragna rättsliga processer kan bli ekonomiskt riskabla och i praktiken avhålla myndigheter från att driva principiellt viktiga ärenden.

Denna typ av oklarheter och begränsningar riskerar att leda till en oenhetlig tillämpning mellan marknadskontrollmyndigheter, vilket kan försvaga förutsättningarna för en effektiv tillsyn. Problemet förstärks av att kommissionen konstaterat att medlemsstaterna tolkar sina befogenheter enligt marknadskontrollförordningen på olika sätt, bland annat vad gäller rätten att genomföra dolda inköp på internet, vilket innebär att tillsynen fragmenteras inte bara mellan regelområden och myndigheter utan också mellan medlemsstater.¹¹⁷

3.3 Snedvriden konkurrens och fragmenteringsrisker

Analysen visar att företag verkar under ett omfattande regelverk när de bedriver försäljning till konsumenter i EU. Dessa krav innebär betydande kostnader och måste vara proportionerliga och förutsägbara, men bidrar samtidigt till förtroende, säkerhet, skydd för konsumenters hälsa och miljön samt en jämn spelplan på marknaden.

EU-kommissionen konstaterar att aktörer som inte följer EU-krav undviker kostnader som laglydiga företag bär, vilket undergräver konkurrensen på den inre marknaden.¹¹⁸ De aktörer som bryter mot eller kringgår regler kan erbjuda varor till ett lägre pris.¹¹⁹

Ur ett bredare inre marknads- och handelspolitiskt perspektiv är detta centralt. Om bristande efterlevnad blir en strukturell kostnadsfördel kan det påverka marknadsselektion av aktörer och därmed dess funktionssätt över tid.

3.3.1 Nationella särlösningar som fragmenteringsrisk

När varor har tullklarats och släppts för fri omsättning i ett medlemsland i EU kan de cirkulera fritt vidare inom EU:s inre marknad.¹²⁰ Detta är en viktig grundprincip för den inre marknaden, men det innebär också att nationella skillnader vid import, såsom

¹¹⁵ Europeiska kommissionen, rapport om genomförandet av artikel 4 i förordning (EU) 2019/1020, COM(2025) 63 final, 3 mars 2025, avsnitt 2.2.2.

¹¹⁶ Europeiska kommissionen, Report on controls on products entering the EU market with regard to product compliance in 2024, Publications Office of the European Union, 2025.

¹¹⁷ Europeiska kommissionen, meddelande om marknadskontroll av produkter som säljs online (2017/C 250/01), 1 augusti 2017, punkt iv.

¹¹⁸ Europeiska kommissionen, A Comprehensive EU Toolbox for Safe and Sustainable E-commerce, COM(2025) 37 final, 5 februari 2025, särskilt avsnitt 1.3 och 2.1.1.

¹¹⁹ Regeringen, "Nationell strategi för marknadskontroll 2026–2029", 2026, s. 3, 10–12.

¹²⁰ Artikel 201.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (omarbetning). Artikel 29 och 34 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF).

avgifter eller skillnader i kontrollintensitet och tillsynsmetoder, kan styra importflöden. Flöden kan dirigeras till medlemsstater med svagare införselpunkter för att därefter distribueras vidare inom EU.¹²¹ I den nationella marknadskontrollstrategin 2026–2029 lyfts risken att Sverige kan bli ett “ingångsland” för bristfälliga produkter om andra länder ensidigt inför striktare kontroller eller nationella avgifter som styr om importflöden.¹²²

När åtgärder på EU-nivå dröjer för att hantera problemen väljer vissa medlemsstater att gå före med nationella lösningar. Ett exempel är Italien, där en nationell avgift om två euro på lågvärdesförsändelser från länder utanför EU infördes den 1 januari 2026.¹²³ Enligt medieuppgifter, med hänvisning till italienska tullmyndigheten, minskade inflödet under 1–20 januari 2026 med 36 procent jämfört med samma period 2025 och stora delar av flygfrakten uppges ha styrts om till andra införselpunkter i EU.¹²⁴ Detta illustrerar hur en nationell åtgärd som är avsedd att hantera ett gemensamt problem kan få effekter på flöden i andra delar av EU.

Liknande diskussioner och åtgärder har även aktualiserats i andra medlemsstater. I Frankrike har det beslutats om en avgift om två euro på lågvärdesförsändelser från tredjeland som trädde ikraft 1 mars 2026.¹²⁵ Rumänien har beslutat om en avgift om 25 lei, vilket motsvarar ungefär fem euro, per lågvärdesförsändelse som trädde ikraft 1 januari 2026.¹²⁶

Dessa åtgärder motiveras av vällovliga skäl men riskerar att skapa ett fragmenterat system där flöden optimeras efter avgiftsskillnader snarare än effektiv logistik, med konsekvenser för planering, leveranstider, returflöden och miljöutfall.

Sammantaget menar Kommerskollegium att åtgärder som hanterar illegala och konkurrenssnedvridande lågvärdesflöden mer effektivt efterfrågas men att de behöver harmoniseras på EU-nivå, så att ansvar, kostnader och risker inte flyttas mellan medlemsstater på ett sätt som fragmenterar den inre marknaden.

¹²¹ Europeiska kommissionen, “Taking the Customs Union to the Next Level: a Plan for Action”, COM(2020) 581 final, 28 september 2020.

¹²² Regeringen, ”Nationell strategi för marknadskontroll 2026–2029”, 2026, s. 3.

¹²³ Legge 30 dicembre 2025, n. 199, art. 1, commi 126–128 (GU n. 302, 31 dicembre 2025).

¹²⁴ Financial Times, “Italy’s €2 tax on small parcels misfires”, 26 januari 2026.

¹²⁵ Loi de finances pour 2026, art. 22; DGDDI, information om genomförande, 12 februari 2026.

¹²⁶ Legea nr. 239/2025 (Monitorul Oficial nr. 1160, 15 december 2025), art. XXII–XXIII.

4 Handelspolitisk kontext och WTO-risker

4.1 Lågvärdesflöden från Kina – makroekonomisk kontext

Över 90 procent av lågvärdesförsändelserna till EU kommer från Kina (se 1.1).

Flödena behöver förstås i ett makroekonomiskt sammanhang.

EU:s varuhandelsunderskott med Kina uppgick 2025 till cirka 359 miljarder euro, en ökning med omkring 47 miljarder euro jämfört med 2024 då underskottet var cirka 312 miljarder euro.¹²⁷ Kinas andel av EU:s totala extra-EU-import ökade till cirka 22 procent 2025, jämfört med drygt 21 procent 2024.¹²⁸ År 2024 utgjordes 96,7 procent av EU:s import från Kina av tillverkade varor.¹²⁹

För Kina är internationell export från e-handel, som enligt statliga källor till 97,5 procent består av konsumentvaror, en viktig del av exporten.¹³⁰ Enligt kinesiska myndigheter stod denna export för ca 7,7 procent av landets varuexport 2023¹³¹ och 2024 hade andelen stigit till ca 8,5 procent.¹³²

Hur stor del av det kinesiska varuflödet som riktas mot EU kan även påverkas av förhållandena på andra marknader. Kraftigt höjda amerikanska tullar på varor från Kina skulle kunna skapa incitament för kinesiska onlineplattformar att i ännu högre grad än idag rikta sin varuexport av konsumentvaror mot EU. I april 2025 annonserade USA att de minimis-undantaget på 800 USD skulle avskaffas helt för varor med ursprung i Kina och Hongkong, vilket innebär att även lågvärdesförsändelser ska omfattas av tillämpade tullar.¹³³ EU:s höstprognos 2025 varnar för att kinesiska exportörer kan omdirigeras till EU till följd av detta.¹³⁴ I augusti utvidgades detta och USA tog bort ”de minimis-undantaget” för import från alla länder.¹³⁵

Givet att flera faktorer för import av lågvärdesförsändelser ändrats samtidigt är det svårt att avgöra i vilken grad en eventuell ökning av inflödet till EU beror på ändrade amerikanska regler eller på ökad efterfrågan från konsumenter i EU.

¹²⁷ Eurostat Comext-databasen, bilateral varuhandel EU–Kina, extraherad 18 februari 2026.

¹²⁸ Egen beräkning baserad på Eurostat Comext. Kinas import 558,8 miljarder euro av totala extra-EU-importer om 2 511,5 miljarder euro 2025. Motsvarande andel 2024 var 21,3 procent enligt Eurostat, "Slight decline in imports and exports from China in 2024", 4 mars 2025.

¹²⁹ Europeiska kommissionen, DG Trade, "EU trade relations with China", uppdaterad 8 maj 2025.

¹³⁰ Xinhua News Agency, "China's cross-border e-commerce exports reach new high in 2024", 17 juni 2025.

¹³¹ State Council Information Office (People's Republic of China), "SCIO briefing on China's imports and exports in 2023", 19 januari 2024; The State Council of the People's Republic of China, "China's foreign trade up 0.2 pct in 2023", 12 januari 2024. (Andel egen beräkning, $1,83 / 23,77 \approx 7,70 \%$).

¹³² Xinhua News Agency, "China's cross-border e-commerce exports reach new high in 2024", 17 juni 2025; The State Council of the People's Republic of China, "China's exports to over 160 countries, regions achieve growth in 2024", 30 januari 2025. (Andel egen beräkning, $2,15 / 25,45 \approx 8,45 \%$).

¹³³ Executive Order 14256, Further Amendment to Duties Addressing the Synthetic Opioid Supply Chain in the People's Republic of China as Applied to Low-Value Imports, 2 april 2025. Undantaget avskaffades den 2 maj 2025.

¹³⁴ Europeiska kommissionen, "Autumn 2025 Economic Forecast", november 2025.

¹³⁵ The White House, Executive Order 14324, Suspending Duty-Free De Minimis Treatment for All Countries, 30 juli 2025.

4.2 WTO-risker med EU:s föreslagna avgifter och tullar

Både den föreslagna hanteringsavgiften på 2 euro per försändelse (se avsnitt 2.3.2) och den tillfälliga schablontullen på 3 euro per HS-undernummer (se avsnitt 2.3.3) skulle kunna bidra till att harmonisera hanteringen av lågvärdesförsändelser och motverka fragmentering. Båda väcker dock frågor om förenlighet med WTO:s regelverk.

Hanteringsavgiften aktualiserar GATT artikel VIII:1(a) som ställer upp tre kumulativa villkor på avgifter som tas ut i samband med import: de ska vara begränsade till den ungefärliga kostnaden för den tjänst som tillhandahålls, de får inte utgöra indirekt skydd för inhemska produkter och de får inte ha ett fiskalt syfte.¹³⁶

I WTO-målet ”Argentina – Textiles and Apparel” fann panelen att Argentinas statistikskatt på 3 procent ad valorem på import stred mot dessa villkor. Skatten, som beräknades som en andel av importvärdet, ansågs inte vara begränsad till den ungefärliga kostnaden för den tillhandahållna tjänsten. Appellationsorganet bekräftade detta och framhöll särskilt att skattens fiskala karaktär stred mot artikel VIII:s ovillkorliga förbud mot att beskatta import i fiskalt syfte.¹³⁷

I ett räkneexempel för den föreslagna hanteringsavgiften med 2024 års volym, 4,6 miljarder lågvärdesförsändelser (se avsnitt 1.1), skulle avgiften kunna generera uppemot 9,2 miljarder euro om den skulle tas ut på hela volymen. Det är en summa som kan ifrågasättas om den inte kan betraktas som en ren kostnadsåtervinning.¹³⁸

Därtill skulle avgiften kunna riskera att uppfattas som skydd för EU-företag mot konkurrens utifrån på grund av att kostnaden för dessa avgifter sannolikt kommer läggas över på konsumenten, vilket kan leda till minskad efterfrågan på lågvärdesimport från länder utanför EU.¹³⁹

För att undvika potentiella WTO-utmaningar kopplat till den föreslagna avgiften menar Kommerskollegium att EU-kommissionen behöver säkerställa att beräkningsmetodiken är transparent, icke-diskriminerande och proportionell mot faktiska administrativa kostnader.

Precis som för hanteringsavgiften väcker den tillfälliga schablontullen (se avsnitt 2.3.3), som motiveras med att EU behöver skydda mot snedvriden konkurrens, minimera risker för hälsa och säkerhet samt motverka bedrägerier och miljörelaterade problem¹⁴⁰, frågor om WTO-förenlighet.

¹³⁶ GATT 1994, artikel VIII:1(a).

¹³⁷ WTO Panel Report, Argentina – Measures Affecting Imports of Footwear, Textiles, Apparel and Other Items, WT/DS56/R, 25 november 1997, para. 6.77–6.80; bekräftad av Appellate Body Report, WT/DS56/AB/R, 27 mars 1998. Antagen av DSB den 22 april 1998.

¹³⁸ Egen beräkning baserad på COM(2025) 37 final.

¹³⁹ FratiniVergano/Lexology, “The EU Customs reform package advances”, 14 juli 2025.

¹⁴⁰ Europeiska unionens råd, “Customs: Council agrees to levy customs duty on small parcels as of 1 July 2026”, pressmeddelande, 12 december 2025

EU har i enlighet med GATT 1994 bundit sina tullar, vilket innebär att man åtagit sig att inte införa tullar som överskrider dessa.¹⁴¹ Eftersom många av de varorna som kommer att träffas av denna schablontull har ett lågt värde riskerar en fast tull på 3 euro att bli procentuellt väldigt hög och överskrida EU:s bundna tullar för motsvarande varor.

Tar man ett exempel med en T-shirt i bomull har EU åtagit sig en bunden tull på 12 procent i enlighet med GATT 1994.¹⁴² För att den fasta schablontullen på 3 euro ska motsvara 12 procent skulle T-shirtens värde behöva vara minst 25 euro. Ett osannolikt högt värde för en T-shirt köpt på dessa typer av onlineplattformar. I januari 2026 kostade en genomsnittlig T-shirt på Shein ungefär 7,2 euro.¹⁴³ Risken är än större för produkter med lägre bundna tullar, exempelvis IT-produkter som datorer och smartphones där EU har bundit tullen till noll procent.¹⁴⁴

I samma mål som ovan fann panelen att en fast tullsats som i ad valorem-termer överskrider bundna tullar vid låga importvärden strider mot artikel II:1(b) GATT 1994. Det kan därför inte uteslutas att en sådan tull skulle kunna ifrågasättas av andra WTO-medlemmar inom ramen för tvistlösningssystemet.

¹⁴¹ GATT 1994, art. II (Schedules of Concessions).

¹⁴² EU:s medgivandeschema CXL i WTO (bunden tullsats 12 % ad valorem för KN 6109 10 00); jfr genomförandeförordning (EU) 2024/2522, bilaga I, kap. 61, KN 6109 10 00 (tillämplig gemensam tulltaxa fr.o.m. den 1 januari 2025).

¹⁴³ Kommerskollegium, egen prisundersökning på Shein, januari 2026.

¹⁴⁴ WTO Ministerial Declaration on Trade in Information Technology Products, Singapore, 13 december 1996, samt Ministerial Declaration on the Expansion of Trade in Information Technology Products, Nairobi, 16 december 2015. EU:s nollbindningar ingår i unionens medgivandelista (Schedule CXL) i WTO och tillämpas på MFN-basis.

5 Samordning – nationellt och på EU-nivå

5.1 Nationella styrgrupper för e-handel

Vanligtvis hanteras tillsyn och regelutveckling sektorsvis inom respektive politikområde. Direktimport via onlineplattformar skär dock igenom flera regelområden samtidigt, vilket har fått flera medlemsstater att söka mer sammanhållna arbetssätt som spänner över exempelvis produktsäkerhet, tull, konsumenträtt och dataskydd. I praktiken innebär detta att de sektorsvisa strukturerna kompletteras med tvärsektoriella forum som kan samordna prioriteringar, informationsutbyte och uppföljning mellan departement, myndigheter och andra aktörer.

Danmark har inrättat en dedikerad styrgrupp för e-handel med myndigheten för produkt och marknadskontroll, Sikkerhedsstyrelsen, som samordnande myndighet tillsammans med övriga myndigheter och privata aktörer. Strukturen omfattar inte enbart produktsäkerhet utan även andra infallsvinklar såsom konsumenträtt, tullfrågor, miljöskydd, immaterialrätt, konkurrenskraft och digitala frågor.¹⁴⁵ Finland tillsatte i november 2025 en liknande arbetsgrupp, som överlämnade sin rapport den 9 mars 2026.¹⁴⁶ Arbetsgruppen konstaterade att nationella åtgärder kan bidra men att mer omfattande lösningar kräver samordnad EU-påverkan, och rekommenderade insatser inom tullbestämmelser, marknadskontroll och producentansvar. Arbetsgruppens slutsatser bör analyseras vidare också från svenskt perspektiv.¹⁴⁷

Initiativen har det gemensamt att en utpekad aktör fått i uppdrag att samla berörda parter över sektorsgränserna, vilket möjliggör en mer konsekvent uppföljning och högre ambitionsnivå än fragmenterad tillsyn.

Enligt Kommerskollegiums bedömning saknar Sverige en tvärsektoriell samordning med ett heltäckande mandat som motsvarar de danska eller finska modellerna och som samlar hela kedjan (produkt- och marknadskontroll, tull och moms, konsumentskydd, dataskydd och plattformreglering enligt DSA) och har ett tydligt operativt mandat. En tydligare tvärsektoriell struktur skulle även kunna bidra till en mer effektiv dialog med näringsliv och konsumenter och minska risken för överlappande krav och parallella tillsynsprocesser.

Den svenska regeringen har, i samband med godkännandet av den nya nationella strategin för marknadskontroll 2026–2029, gett de ansvariga myndigheterna ett särskilt uppdrag att öka samverkan kring utmaningarna kopplade till den ökade e-handeln.¹⁴⁸ Detta är välkommet och kan minska styrningsglappet inom marknads-

¹⁴⁵ Erhvervsministeriet (Danmark), "Kommissorium for taskforce vedrørende onlinemarkedspladser" (2024).

¹⁴⁶ Arbets- och näringsministeriet och Miljöministeriet (Finland), "Rapport: Problemen med billig import löses – långsiktiga lösningar kräver också påverkan från EU:s sida", 9 mars 2026.

¹⁴⁷ Arbets- och näringsministeriet (Finland), "Minister Martinen har tillsatt en arbetsgrupp för att hitta lösningar på problemen med import av och näthandel med billiga utländska produkter", 10 november 2025.

¹⁴⁸ Regeringskansliet, "Ny nationell strategi för marknadskontroll", pressmeddelande, 19 januari 2026.

kontrollen men ersätter inte, enligt Kommerskollegium, behovet av en bredare tvärsektoriell struktur med operativt mandat.

EU-kommissionens e-handelskommunikation från februari 2025 uppmanade medlemsstaterna att inrätta nationella styrgrupper för e-handel. Den danska och finska modellen ligger i linje med denna uppmaning.¹⁴⁹ Enligt Kommerskollegium finns det ett tydligt mervärde i att denna typ av samordningsorganisationer etableras inom varje medlemsland och att de också samverkar med varandra och EU-kommissionen för att hantera problematiken.

5.2 EU-institutionernas samordning

De nationella styrgruppsmodellerna är vissa medlemsstaters svar på att problembilden vid direktimport via onlineplattformar skär igenom flera regelområden. På EU-nivå kvarstår en liknande samordningsutmaning, eftersom frågan drivs i parallella spår inom samtliga tre lagstiftande institutioner.

I EU-kommissionen ligger nyckelkomponenterna hos olika generaldirektorat och ett helhetsgrepp blir därmed beroende av fungerande och effektiv intern samordning mellan flera DGs. Forskning och revisionsgranskning har också pekat på att EU-kommissionens struktur kan förstärka "silo"-tendenser och att horisontell samordning i tvärsektoriella frågor därför kräver aktiv styrning och koordinering.¹⁵⁰ EU-kommissionens meddelande om en europeisk verktygslåda för säker och hållbar e-handel illustrerar en ambition att hantera frågorna mer samlat, men de operativa verktygen ligger fortsatt i skilda processer.¹⁵¹

I rådet hanteras frågan i minst fem rådskonstellationer, COMPET, TTE, ECOFIN, miljörådet och JHA,¹⁵² och i Europaparlamentet fördelar sig ansvaret på flera utskott, med IMCO som centralt men långt ifrån ensamt ansvarigt.

Tillsynsstrukturerna förstärker bilden. Enligt DSA ansvarar EU-kommissionen direkt för tillsyn av mycket stora onlineplattformar (VLOP), medan övriga förmedlings-tjänster övervakas av nationella samordnare för digitala tjänster (DSC).¹⁵³ Eftersom flera av de stora plattformarna är etablerade i Irland är det den irländska tillsynsmyndigheten Coimisiún na Meán som fungerar som primär DSC för en betydande del av den europeiska marknaden, en koncentration som blivit tydlig under GDPR.¹⁵⁴ Parallellt med DSA-tillsynen bedrivs konsumenträttslig tillsyn genom CPC-nätverket

¹⁴⁹ Europeiska kommissionen, A Comprehensive EU Toolbox for Safe and Sustainable E-commerce, COM(2025) 37 final, s. 18.

¹⁵⁰ Europeiska revisionsrätten (2016), "Europeiska kommissionens förvaltning – bästa praxis?", Särskild rapport nr 27/2016, s. 9; Chatzopoulou, S., "Resilience of the Silo Organizational Structure in the European Commission", *Journal of Common Market Studies*, vol. 61(2), 2023, s. 545–562.

¹⁵¹ Europeiska kommissionen, "A Comprehensive EU Toolbox for Safe and Sustainable E-commerce", COM(2025) 37 final, 5 februari 2025.

¹⁵² Europeiska unionens råd (hämtad 2026-02-09), "Rådskonstellationer".

¹⁵³ Art. 56 och art. 49 i förordning (EU) 2022/2065 (DSA).

¹⁵⁴ Coimisiún na Meán, "Online Safety and Media Regulation Act 2022", Part 4A (Irland).

av nationella konsumentskyddsmyndigheter¹⁵⁵ och marknadskontrollen genom ytterligare en uppsättning nationella myndigheter under MSR.¹⁵⁶

Tillsyn av en och samma plattform kan således bedrivas samtidigt av EU-kommissionen (DSA/VLOP), en irländsk myndighet (DSC), ett nätverk av konsumentskyddsmyndigheter (CPC) och tretton svenska statliga marknadskontrollmyndigheter. Alla med skilda mandat, verktyg och informationsflöden. Kommerskollegium bedömer att frågans komplexitet, marknadspåverkan och horisontella natur kräver ett mer koordinerat ansvar på EU-nivå. Utan ett sådant helhetsgrepp riskerar de enskilda insatserna att förbli isolerade även när de var för sig är välriktade och inte förmå hantera problematiken på ett tillfredsställande sätt.

¹⁵⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som ansvarar för genomförandet av konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004.

¹⁵⁶ Artikel 3 och kapitel VI i förordning (EU) 2019/1020 (MSR).

6 Slutsatser

Kommerskollegiums slutsats är att problemet behöver angripas strukturellt, inte som en serie enskilda regelöverträdelser. Huvudutmaningen är inte brist på regler utan att EU:s befintliga regelverk och tillsynsstrukturer bygger på koncentrerade importflöden och en identifierbar ansvarsbärare inom unionen. Förutsättningar som i praktiken ofta saknas i plattformsbaserade småpaketsflöden. Det innebär att den aktör som möjliggör och kontrollerar transaktionen, och som konsumenten ofta uppfattar som sin motpart, inte bär produktansvaret, medan den som formellt ansvarar sällan kan nås av vare sig konsumenter eller myndigheter. När ansvar och spårbarhet inte följer med varan förskjuts efterlevnaden mot reaktiva åtgärder som inte kan skalas till de volymer det handlar om.

Kommerskollegium anser att EU och Sverige därför inte kan förlita sig på enbart effektivare marknadskontroll, även om det är en viktig del. Det behövs metoder för att säkerställa efterlevnad innan varor når konsumenter, och ansvar som tydligare knyts till aktörer som myndigheter inom EU kan nå. Att tillsynen sker med olika resurser och metoder i medlemsstaterna skapar fragmenteringsrisker, och när gemensamma EU-åtgärder dröjer ökar trycket på nationella särlösningar som i sin tur riskerar att fördjupa fragmenteringen.

Kommerskollegiums slutsats är att det krävs en strategiskt sammanhållen hantering av frågan, både nationellt och på EU-nivå, med åtgärder som ger faktiskt genomslag. Detta konkretiseras i de policyrekommendationer som följer.

7 Policyrekommendationer

Som framgått av analysen är huvudutmaningen inte primärt en brist på regler, utan att EU:s regelverk bygger på en handelslogik med identifierbara mellanled och tillsyn mot ett begränsat antal aktörer. I plattformsförmedlad direktimport sätts detta under press vilket skapar ansvarsgap, fragmenterad tillsyn och snedvriden konkurrens. Slutsatsen är att tyngdpunkten bör ligga på bättre genomslag för gemensamma regler genom samordnad reglering, styrning, tillsyn och ansvarsfördelning som fungerar i en digital handelsmiljö, och att arbetet behöver hållas samman strategiskt både nationellt och på EU-nivå.

I avsnitten nedan presenteras principer som Kommerskollegium menar är centrala att ta med i det vidare arbetet med denna fråga samt åtgärder som myndigheten bedömer skulle kunna bidra till en lösning på problemet. Det är dock viktigt att beakta att situationen är komplex och i snabb utveckling. En central åtgärd är just att samla berörda aktörer för att gemensamt kunna analysera frågan innan slutliga lösningar kan tas fram.

7.1 Vägledande principer för analys och åtgärdsutformning

När handeln går från stora importleveranser till att i hög grad bestå av miljoner småpaket direkt till konsumenter riskerar de kontrollpunkter som traditionellt funnits i importörsledet att försvagas. I praktiken kan kostnader och risker för regelefterlevnad flyttas över till myndigheter, konsumenter och seriösa företag.¹⁵⁷

Vägen framåt handlar därför inte bara om nya regler, utan om att ansvar och kontroll anpassas till hur handeln faktiskt ser ut och att brister förebyggs innan varor når marknaden. Det talar för att ansvaret tydligare knyts till aktörer som myndigheter i EU kan nå och utkräva ansvar av exempelvis onlineplattformar och logistikaktörer etablerade inom EU, i den mån deras tjänster möjliggör att produkter når den inre marknaden.

Kommerskollegiums bedömning är att åtgärder för att hantera de identifierade utmaningarna med plattformsbaserad e-handel bör vara proportionerliga, rättssäkra och ändamålsenliga. De ska träffa oseriösa aktörer och högriskflöden utan att skapa omotiverade handelshinder. Mot denna bakgrund bör hanteringen utgå från följande vägledande principer:

- i. Tydligt ansvar genom kedjan. Det ska vara klart vilken aktör som ansvarar för att varor och tjänster uppfyller EU:s krav i varje led, oavsett försäljningsmodell.
- ii. Faktiskt konsumentskydd. Konsumentskyddsreglerna ska ha samma praktiska genomslag vid plattformsbaserad e-handel som vid annan handel.
- iii. Riskbaserad tillsyn. Tillsynsresurser bör koncentreras dit samhällsskadan bedöms kunna bli störst. Det innebär att den snabbt växande plattformsbaserade

¹⁵⁷ Svensk Handel, "64 organisationer i upprop mot Temu och Shein" (2024).

e-handeln bör ges en prioritet som motsvarar dess andel av identifierade risker för konsumenter och den inre marknadens funktion.

- iv. Träffsäkerhet. Åtgärder bör riktas mot de systemiska flöden och affärsmodeller som utgör den största andelen av identifierade regelöverträdelser, så att insatserna ger effekt i proportion till problemets faktiska omfattning.
- v. Icke-diskriminering och teknikneutralitet. Åtgärder ska gälla lika för alla aktörer, oavsett teknik, affärsmodell eller geografiskt ursprung.
- vi. Polycysamstämmighet. Åtgärder bör vara förenliga med EU:s hållbarhetsmål.
- vii. Transparens, förutsägbarhet och genomförbarhet. Åtgärder ska vara möjliga att granska och överpröva samt praktiskt genomförbara och kostnadseffektiva även för mindre aktörer.

Dessa principer är förankrade i fördragsrättsliga grundsatser om proportionalitet, icke-diskriminering och fri rörlighet samt i den sektorslagstiftning som redan reglerar digitala tjänster och produktsäkerhet.

7.2 Åtgärder på nationell nivå

- **Inrätta en nationell styrgrupp för e-handel.** Den bör bygga vidare på inriktningen i regeringens nationella strategi för marknadskontroll 2026–2029 och komplettera både Marknadskontrollrådets utökade samordning och DSA-samordningen. Syftet är att, i likhet med den danska och finska modellen, samla alla berörda perspektiv utan att flytta sektorsmyndigheternas tillsynsansvar. Samordningen kan organiseras som ett nationellt forum med både offentliga och privata aktörer, med tematiska arbetsgrupper och leveranser i form av gemensam riskbild, åtgärdsprioriteringar och insatser samt samordnade underlag för EU-påverkan.
- **Utveckla digitala verktyg** såsom webcrawlers och AI-baserad teknik, som kan skanna plattformar kontinuerligt efter olagliga produkter, reklam, algoritmsystem och andra mönster av överträdelser för att kunna kräva nedtagningar och som då bistår de statliga marknadskontrollmyndigheterna i sitt arbete.
- **Genomföra informationsinsatser riktade till konsumenter** om riskerna med köp via onlineplattformar, inklusive riskerna med AI-driven marknadsföring, rekommendationssystem, manipulerande gränssnitt ("dark patterns") och olagligt kemikalieinnehåll och de hälsorisker detta medför. Målet bör vara att konsumenter i högre grad blir medvetna om hur deras rättigheter och skyldigheter ser ut vid köp via onlineplattformar.
- **Stärka myndigheters kapacitet att ingripa** mot onlineplattformar, inklusive genom finansiellt och operativt stöd som säkerställer att resursbrist inte avhåller myndigheter från att vidta rättsliga åtgärder.

7.3 Rekommendationer för Sverige att verka för på EU-nivå

- **Minska ansvarslappet mellan plattformsgregering och produkt-lagstiftning.** Inför DSA-utvärderingen 2027, genom tydligare skyldigheter och effektivare sanktions- och tillsynsvägar när riskbedömningar och riskreducerande åtgärder inte ger tillräckligt genomslag. Sveriges position bör bygga på erfarenheter från nationell tvärsektoriell samordning och på konkreta fall där nuvarande DSA-verktyg inte räcker.
- **Driva på för snabbare och mer bindande åtaganden** i EU-kommissionens pågående tillsynsärenden mot plattformar, inklusive en tydlig sanktionstrappa vid utebliven efterlevnad.
- **Driva på för att slutföra förhandlingarna av tullreformen,** och om möjligt tidigare lägga införandet av centrala delar, inklusive tidig framtagande av och anslutning till EU:s tulldatahub.
- **Verka för en mer horisontell EU-ansats för tillsyn och efterlevnad** av centrala regelverk för onlineplattformar inom EU.
- **Verka för harmoniserade minimikrav för marknadskontroll** för att minska tillsynsgap och undvika nationella särlösningar och entry-point shopping inom den inre marknaden.
- **Säkerställa tydligt genomförande av produktansvarsdirektivet** så att det subsidiära plattformsansvaret får praktisk betydelse.
- **Ta fram en strategisk plan för det svenska påverkansarbetet** i kommande EU-initiativ som berör onlineplattformar, koordinerad genom den tvärsektoriella samordning som föreslås ovan.
- **Verka för samordning mellan de nationella styrgrupperna för e-handel** och mellan dessa och EU-kommissionen, vilket bland annat bör innebära en kanal för informationsutbyte, gemensamma prioriteringar och gemensamma tillsynskampanjer.

7.4 Avvägningar och möjliga önskade effekter

Åtgärder för att minska importen av olagliga och farliga produkter och för att tydliggöra ansvar i kedjan är i Kommerskollegiums mening motiverade men inbegriper att tydliga avvägningar behöver göras. Utformningen av åtgärderna behöver vara proportionerlig, teknikneutral och icke-diskriminerande. Avgifter eller kontroll-åtgärder som i praktiken träffar vissa ursprung eller affärsmodeller riskerar att uppfattas som indirekt skydd och väcka kritik i WTO-sammanhang. Dessutom kan generella tullhöjningar, särskilt procentuella påslag, paradoxalt nog slå hårdare mot produkter som redan bär kostnaderna för regelefterlevnad. Valet av styrmedel kräver därför en samhällsekonomisk bedömning av hur kostnaderna fördelas mellan regelrätt och icke-regelrätt handel.

Striktare kontroller och skärpta skyldigheter kan också få konsumenteffekter genom längre leveranstider, högre priser och ett mer begränsat utbud. Samtidigt är det i hög grad samma konsumentgrupper, framför allt låginkomsthushåll, som i dag är mest exponerade för hälso- och säkerhetsrisker genom billiga produkter som inte uppfyller

EU:s krav på exempelvis kemikalieinnehåll. Skärpta kontroller har därmed en skyddsdimension som behöver vägas mot de kortsiktiga kostnadseffekterna.

Om efterlevnads- och rapporteringskrav innebär höga fasta kostnader riskerar de att i praktiken gynna större onlineplattformar och logistikaktörer. Mindre aktörer kan få svårare att bära kostnaderna, vilket kan förstärka de större aktörernas marknadsställning.

Det finns även rättssäkerhetsaspekter. Automatiserad borttagning av produkter eller säljare kan leda till felaktiga nedtagningar och oproportionerliga ingripanden om det saknas transparenta processer för motivering, klagomål och prövning. Vidare kan åtgärder som träffar en viss kanal eller ett visst logistikupplägg leda till förskjutningar till andra distributionssätt om reglerna inte är teknikneutrala och tillräckligt heltäckande.

En särskild genomföranderisk är fragmentering av den inre marknaden om åtgärder implementeras olika eller i otakt. Om EU-lösningar dröjer, eller om rekommendationer omsätts genom nationella avgifter, kontrollkrav eller förbud som varierar mellan medlemsstater, kan divergerande krav och tillämpning skapa hinder även för laglig gränsöverskridande e-handel inom EU. Kommerskollegium anser därför att styrmedel för att hantera problemen bör utformas och införas på ett skyndsamt, effektivt och harmoniserat sätt inom EU för att motverka fragmentering.

Slutligen bör globala följdverkningar beaktas. Om kraven blir svåra att uppfylla kan seriösa exportörer trängas ut, även från låg- och medelinkomstländer, vilket kan minska e-handelns potential som utvecklingsmotor och motverka bredare utvecklings- och handelsmål.

Referenser

Rättsakter

Direktiv 2005/29/EG (direktivet om otillbörliga affärsmetoder) av den 11 maj 2005 (EUT L 149, 11.6.2005).

Direktiv 2006/112/EG. Rådets direktiv av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, 11.12.2006).

Direktiv 2008/98/EG (avfallsramdirektivet) av den 19 november 2008 om avfall (EUT L 312, 22.11.2008).

Direktiv 2011/83/EU (konsumenträttsdirektivet) av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter (EUT L 304, 22.11.2011).

Direktiv 2012/19/EU (WEEE) om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (EUT L 197, 24.7.2012).

Direktiv (EU) 2017/2455. Rådets direktiv av den 5 december 2017 om ändring av direktiv 2006/112/EG och direktiv 2009/132/EG vad gäller vissa skyldigheter på mervärdesskatteområdet (EUT L 348, 29.12.2017).

Direktiv (EU) 2019/771 (konsumentköpsdirektivet) av den 20 maj 2019 om vissa aspekter på avtal om försäljning av varor (EUT L 136, 22.5.2019).

Direktiv (EU) 2024/1799 (reparationsdirektivet) om gemensamma regler som främjar reparation av varor (EUT L, 2024).

Direktiv (EU) 2024/2853 (produktansvarsdirektivet) av den 23 oktober 2024 om ansvar för defekta produkter och om upphävande av rådets direktiv 85/374/EEG (EUT L, 18.11.2024).

Direktiv (EU) 2025/1892 om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall (reviderade avfallsdirektivet).

Executive Order 14256 (USA). Further Amendment to Duties Addressing the Synthetic Opioid Supply Chain in the People's Republic of China As Applied to Low-Value Imports. 2 april 2025.

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF), konsoliderad version (EUT C 326, 26.10.2012).

Förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (EUT L 396, 30.12.2006).

Förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP-förordningen) av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (EUT L 353, 31.12.2008).

Förordning (EG) nr 1186/2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse (EUT L 324, 10.12.2009).

Förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (EUT L 181, 29.6.2013).

Förordning (EU) nr 952/2013 (unionstullkodexen) av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013).

Förordning (EU) 2016/679 (dataskyddsförordningen, GDPR) av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter (EUT L 119, 4.5.2016).

Förordning (EU) 2017/2394 (CPC-förordningen) av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som ansvarar för genomförandet av konsumentskyddslagstiftningen (EUT L 345, 27.12.2017).

Förordning (EU) 2019/1020 (marknadskontrollförordningen) av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse hos produkter (EUT L 169, 25.6.2019).

Förordning (EU) 2022/2065 (förordningen om digitala tjänster, DSA) av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (EUT L 277, 27.10.2022).

Förordning (EU) 2023/988 (allmänna produktsäkerhetsförordningen, GPSR) av den 10 maj 2023 om allmän produktsäkerhet (EUT L 135, 23.5.2023).

Förordning (EU) 2023/1542 om batterier och avfall som utgörs av batterier (EUT L 191, 28.7.2023).

Förordning (EU) 2024/2865 om ändring av förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).

Förordning (EU) 2025/2439 (ändring av tillämpningsdatum och övergångsbestämmelser för CLP).

GATT 1994. General Agreement on Tariffs and Trade 1994.

Genomförandeförordning (EU) 2024/2522 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (KN-nomenklaturen).

Legea nr. 239/2025 (Monitorul Oficial nr. 1160, 15 december 2025), art. XXII–XXIII (Rumänien).

Legge 30 dicembre 2025, n. 199, art. 1, commi 126–128 (GU n. 302, 31 dicembre 2025) (Italien).

Loi de finances pour 2026, art. 22 (Frankrike). DGDDI, information om genomförande, 12 februari 2026.

Online Safety and Media Regulation Act 2022, Part 4A (Irland).

SFS 2012:990. Förordning med instruktion för Kommerskollegium.

WTO Ministerial Declaration on Trade in Information Technology Products, Singapore, 13 december 1996, samt Ministerial Declaration on the Expansion of Trade in Information Technology Products, Nairobi, 16 december 2015.

Rättspraxis

EU-domstolen. Mål C-311/18, Data Protection Commissioner mot Facebook Ireland Ltd och Maximilian Schrems (Schrems II), dom 16 juli 2020, ECLI:EU:C:2020:559.

Irish Data Protection Commission, beslut av den 2 maj 2025 avseende TikTok Technology Limited, ärende IN-22-10-2.

WTO Panel Report, Argentina – Measures Affecting Imports of Footwear, Textiles, Apparel and Other Items, WT/DS56/R, 25 november 1997, para. 6.77–80; bekräftad av Appellate Body Report, WT/DS56/AB/R, 27 mars 1998. Antagen av DSB den 22 april 1998.

Förarbeten och EU-förslag

Europaparlamentet. (2024). Ståndpunkt av den 13 mars 2024. P9_TA(2024)0151.

Europeiska kommissionen. (2016). Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG och direktiv 2009/132/EG. COM(2016) 757 final.

Europeiska kommissionen. (2020). Chemicals Strategy for Sustainability: Towards a Toxic-Free Environment. COM(2020) 667 final.

Europeiska kommissionen. (2020). Taking the Customs Union to the Next Level: a Plan for Action. COM(2020) 581 final, 28 september 2020.

Europeiska kommissionen. (2023). COM(2023) 259 final.

Europeiska kommissionen. (2023). Förslag till förordning om unionstullkodexen och EU-tullmyndigheten. COM(2023) 258 final, 17 maj 2023.

Europeiska kommissionen. (2023). Impact Assessment Report – Customs Union Reform. SWD(2023) 140 final.

Prop. 2020/21:238. Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknadskontroll och överensstämmelse hos produkter.

Rapporter och övriga källor

- Arbets- och näringsministeriet (Finland). (2025). Minister Martinen har tillsatt en arbetsgrupp för att hitta lösningar på problemen med import av och näthandel med billiga utländska produkter. 10 november 2025.
- Arbets- och näringsministeriet och Miljöministeriet (Finland). (2026). Rapport: Problemen med billig import löses – långsiktiga lösningar kräver också påverkan från EU:s sida. Pressmeddelande, 9 mars 2026. <https://ym.fi/sv/-/1410877/rapport-problemen-med-billig-import-loses-langsiktiga-losningar-kraver-ocks-paverkan-fran-eu-s-sida>
- Chatzopoulou, S. (2023). Resilience of the Silo Organizational Structure in the European Commission. *Journal of Common Market Studies*, vol. 61(2), s. 545–562.
- Copenhagen Economics. (2016). E-commerce imports into Europe: VAT and customs treatment.
- Erhvervsministeriet (Danmark). (2024). Kommissorium for taskforce vedrørende onlinemarkedspladser.
- EUIPO. (2023). European Citizens and Intellectual Property: Perception, Awareness and Behaviour.
- Euroconsumers. (2025). Systemic failures in product compliance on TEMU and Shein. 3 november 2025.
- Europeiska dataskyddsstyrelsen. (2021). Recommendations 01/2020 on measures that supplement transfer tools to ensure compliance with the EU level of protection of personal data. 18 juni 2021.
- Europeiska kommissionen. (2017). Meddelande om marknadskontroll av produkter som säljs online. 2017/C 250/01, 1 augusti 2017.
- Europeiska kommissionen. (2025). Report on controls on products entering the EU market with regard to product compliance in 2024. Publications Office of the European Union.
- Europeiska kommissionen. (2026). Goods bought online. Webbsida hämtad 19 februari 2026. https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/eu-customs-union-facts-and-figures/goods-bought-online_en
- Europeiska kommissionen. (2025). EU trade relations with China. Uppdaterad 8 maj 2025. https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/china_en
- Europeiska kommissionen. (2024). Commission and national authorities urge Temu to respect EU consumer protection laws. Pressmeddelande, 8 november 2024.
- Europeiska kommissionen. (2024). Commission opens formal proceedings against Temu under the Digital Services Act. Pressmeddelande, 31 oktober 2024.
- Europeiska kommissionen. (2025). A Comprehensive EU Toolbox for Safe and Sustainable E-commerce. COM(2025) 37 final, 5 februari 2025.

- Europeiska kommissionen. (2025). Commission and CPC Network urge SHEIN to respect EU consumer protection laws. Pressmeddelande, 26 maj 2025.
- Europeiska kommissionen. (2025). Commission preliminarily finds Temu in breach of the Digital Services Act in relation to illegal products. Pressmeddelande, 28 juli 2025.
- Europeiska kommissionen. (2025). European Economic Forecast, Autumn 2025. November 2025.
- Europeiska kommissionen. (2025). Kommissionens arbetsprogram 2026 – Tiden för EU:s oberoende är inne. COM(2025) 870 final, 21 oktober 2025.
- Europeiska kommissionen. (2025). Rapport om genomförandet av artikel 4 i förordning (EU) 2019/1020. COM(2025) 63 final, 3 mars 2025.
- Europeiska kommissionen. (2025). Report on the application of the VAT e-commerce package for 2024. 23 juli 2025.
- Europeiska kommissionen. (u.å.). Adequacy decisions (Data protection adequacy for non-EU countries). Webbida (löpande uppdaterad). Hämtad 2026-02-06. https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection/adequacy-decisions_en
- Europeiska kommissionen. (2026). Commission preliminarily finds TikTok in breach of the Digital Services Act for its addictive design. Pressmeddelande, 6 februari 2026.
- Europeiska revisionsrätten. (2016). Europeiska kommissionens förvaltning – bästa praxis? Särskild rapport nr 27/2016.
- Europeiska revisionsrätten. (2025). Mervärdesskattebedrägerier vid import – EU:s ekonomiska intressen skyddas inte tillräckligt när förenklade tullförfaranden vid import. Särskild rapport 08/2025, 21 mars 2025.
- Europeiska unionens råd. (2025). Customs: Council agrees to levy customs duty on small parcels as of 1 July 2026. Pressmeddelande, 12 december 2025.
- Europeiska unionens råd. (2025). EU customs: Council agrees position on key features for a more modern, efficient and secure framework. Pressmeddelande, 27 juni 2025.
- Europeiska unionens råd. (2026). Council gives final green light to new customs duty rules for small parcels. Pressmeddelande, 11 februari 2026.
- Europeiska unionens råd. (u.å.). Rådskonstellationer. Webbida. Hämtad 2026-02-09. <https://www.consilium.europa.eu/sv/council-eu/configurations/>
- Eurostat. (2025). Slight decline in imports and exports from China in 2024. 4 mars 2025.
- Eurostat. (2026). Comext-databasen, bilateral varuhandel EU–Kina. Extraherad 2026-02-18. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ds-059366_custom_20183484/default/table

- Financial Times. (2026). Italy's €2 tax on small parcels misfires. 26 januari 2026.
- FratiniVergano/Lexology. (2025). The EU Customs reform package advances. 14 juli 2025.
- Geraci, M., et al. (2023). Market surveillance for effective consumer protection in the EU: The role of Market Surveillance Authorities and their cross-border cooperation. IMCO, Europaparlamentet.
- Kemikalieinspektionen. (2021). Ökad e-handel – ökade kemikalierisker? Rapport 3/21.
- Kemikalieinspektionen. (2025). Tillsyn av e-handelsvaror 2024. 25 mars 2025.
- Kemikalieinspektionen. (2026). Tillsyn av e-handel varor 2025. Tillsyn 1/26.
- Kommerskollegium. (2026). Egen prisundersökning på Shein, januari 2026.
- Marknadskontrollrådet. (u.å.). Om oss. Webbsida (uppdateras löpande).
<https://marknadskontroll.se/om-oss/>
- Nordic Enforcement Group. (2025). Joint Nordic Control of Dropshipping and other E-commerce. TemaNord 2025:510.
- noyb – European Center for Digital Rights. (2025). How TikTok, AliExpress & WeChat ignore your GDPR rights. 17 juli 2025.
- noyb – European Center for Digital Rights. (2025). TikTok, AliExpress, SHEIN & Co surrender Europeans' data to authoritarian China. 16 januari 2025.
- OECD/EUIPO. (2018). Misuse of Small Parcels for Trade in Counterfeit Goods: Facts and Trends.
- OECD/EUIPO. (2025). Mapping Global Trade in Fakes 2025.
- Regeringen. (2024). Uppdrag till Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och Mediemyndigheten att vara behöriga myndigheter och till Post- och telestyrelsen att vara samordnare för digitala tjänster enligt EU:s förordning om digitala tjänster. Fi2024/00301, 9 februari 2024.
- Regeringskansliet (Utrikesdepartementet). (2026). Nationell strategi för marknadskontroll 2026–2029.
- Regeringskansliet. (2026). Ny nationell strategi för marknadskontroll. Pressmeddelande, 19 januari 2026.
- SCB. (2024). Befolkningens it-användning 2024 – E-handel.
- State Council Information Office (People's Republic of China). (2024). SCIO briefing on China's imports and exports in 2023. 19 januari 2024.
- Svensk Handel och Sveriges Konsumenter. (2025). Stoppa inflödet av skadliga varor. Gemensam debattartikel. <https://www.svd.se/a/8qMwOA/stoppa-inflodet-av-skadliga-varor-via-plattformsjattarna-skriver-debattorer>

- Svensk Handel. (2024). 64 organisationer i uppprop mot Temu och Shein.
<https://www.svenskhandel.se/4a6d2b/globalassets/svensk-handel/nyhetscenter/nyheter/joint-statement---product-compliance-online---20250917---final.pdf>
- Svensk Handel. (2024). E-handelsindikatorn november 2024.
- Svensk Handel. (2025). Läget i handeln 2025.
- Svensk Handel. (2025). Plattformsföretag såsom Temu och Shein ska följa europeisk lag. <https://www.svenskhandel.se/4912da/globalassets/svensk-handel/prioriterade-fragor/handelslandet-gar-till-val/svensk-handels-valmanifest.pdf>
- Sveriges Konsumenter och Elsäkerhetsverket. (2020). Privatimportens faror. Rapport.
- Sveriges Konsumenter. (2024). Efter utspelet om Temu: Öppet brev till Romina Pourmokhtari. December 2024. <https://www.sverigeskonsumenter.se/nyheter-och-press/nyheter-och-pressmeddelanden/efter-utspelet-om-temu-oppet-brev-till-romina-pourmokhtari/>
- The State Council of the People's Republic of China. (2024). China's foreign trade up 0.2 pct in 2023. 12 januari 2024.
- The State Council of the People's Republic of China. (2025). China's exports to over 160 countries, regions achieve growth in 2024. 30 januari 2025.
- The White House. (2025). Executive Order 14324, *Suspending Duty-Free De Minimis Treatment for All Countries*. 30 juli 2025.
- TikTok Technology Limited. (2025). Update on Irish GDPR decision about TikTok's "transfers of EEA User Data to China". Uppdaterad november 2025.
<https://www.tiktok.com/legal/page/global/update-on-irish-gdpr-decision/en>
- Xinhua News Agency. (2025). China's cross-border e-commerce exports reach new high in 2024. 17 juni 2025.
<https://english.news.cn/20250617/181cdfc855504e7c9a56f5be0f7c3b97/c.html>

Bilaga 1: Förteckning över relevant lagstiftning

Plattformsreglering och digitala tjänster

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Förordningen om digitala tjänster (DSA)	(EU) 2022/2065	Central reglering av onlineplattformar.
E-handelsdirektivet	2000/31/EG	Grundläggande regler för informationssamhällets tjänster, inklusive ansvarsfrihet för värdtjänster under vissa villkor.
P2B-förordningen	(EU) 2019/1150	Transparenskrav gentemot företagsanvändare av onlineplattformar (säljare).
Digital Fairness Act (DFA)	Förslag väntas 2026	Kommande reglering av dark patterns, beroendeskapande design, manipulativ personalisering och influencermarknadsföring. Kompletterar DSA med bredare tillämpningsområde.

Artificiell intelligens och digitala regelverk

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
AI-förordningen (AI Act)	(EU) 2024/1689	Riskbaserad reglering av AI-system. Transparenskrav för AI-drivna rekommendationssystem. Förbud mot manipulativa AI-praktiker. I kraft stegvis till augusti 2027.

Allmän produktsäkerhet och marknadskontroll

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Allmänna produktsäkerhetsförordningen (GPSR)	(EU) 2023/988	Grundkrav på säkerhet för icke-harmoniserade konsumentprodukter. Krav på ekonomisk aktör i EU. Särskilda skyldigheter för marknadsplatser.
Marknadskontrollförordningen (MSR)	(EU) 2019/1020	Regler för myndigheters marknadskontroll av harmoniserade produkter. Krav på ekonomisk aktör i EU för produkter från tredjeland.

Sektorsspecifik produktlagstiftning

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Leksaksdirektivet	2009/48/EG	Säkerhetskrav för leksaker avseende mekanisk säkerhet, brandegenskaper och kemiskt innehåll.
Leksaksförordningen (TSR)	(EU) 2025/2509	Ersätter direktivet med skärpta krav på kemikalier och digitalt produktpass.
Lågspänningsdirektivet (LVD)	2014/35/EU	Elsäkerhetskrav för elektrisk utrustning, t.ex. USB-laddare.
EMC-direktivet	2014/30/EU	Krav på elektromagnetisk kompatibilitet.
Radioutrustningsdirektivet (RED)	2014/53/EU	Krav på trådlös utrustning som Bluetooth-produkter och trådlösa laddare.
Förordningen om personlig skyddsutrustning (PPE)	(EU) 2016/425	Krav på produkter som cykelhjälm och reflexvästar.
Kosmetikaförordningen	(EG) 1223/2009	Krav på säkerhetsbedömning, innehållsförteckning och ansvarig person i EU.
Cyber Resilience Act (CRA)	(EU) 2024/2847	Cybersäkerhetskrav för produkter med digitala element. Tillämpas från december 2027.

Kemikalielagstiftning

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
REACH-förordningen	(EG) 1907/2006	Begränsningar av farliga ämnen som kadmium, bly och ftalater i produkter.
RoHS-direktivet	2011/65/EU	Begränsningar av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.
CLP-förordningen	(EU) 2024/2865	Klassificering, märkning och förpackning av kemiska ämnen och blandningar.

Konsumentskyddslagstiftning

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Konsumenträttsdirektivet (CRD)	2011/83/EU	Krav på förköpsinformation, ångerrätt och information om avtalsvillkor.
Konsumentköpsdirektivet	(EU) 2019/771	Harmoniserar köprättsliga påföljder vid fel i varor, t.ex. avhjälpande, omleverans, prisavdrag och hävning. Förutsätter i praktiken en ansvarig säljare eller importör inom EU, vilket ofta saknas vid köp via online-plattformar.
Direktivet om otillbörliga affärsmetoder (UCPD)	2005/29/EG	Förbud mot vilseledande och aggressiva affärsmetoder, t.ex. falska rabatter och köppress.
Omnibusdirektivet	(EU) 2019/2161	Modernisering av konsumentskyddet med bl.a. krav på transparens vid personanpassad prissättning.
CPC-förordningen	(EU) 2017/2394	Ram för gränsöverskridande tillsynssamarbete mellan konsumentmyndigheter.
Direktivet om gruppaltalen	(EU) 2020/1828	Möjliggör kollektiva skadeståndsanspråk mot företag som systematiskt bryter mot konsumentregler.
ADR-direktivet	2013/11/EU	Främjar alternativ tvistlösning (ADR) för konsumenttvister mot näringsidkare inom EU. Bygger på att företagen deltar i nationella ADR-organ, vilket ofta inte är fallet för säljare på onlineplattformar.
ODR-förordningen	(EU) 524/2013	Inrättar EU:s ODR-plattform för webbaserad tvistlösning vid gränsöverskridande e-handel. Ger begränsat skydd när säljaren är etablerad utanför EU och inte deltar i systemen.

Dataskydd och dataflöden

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Dataskyddsförordningen (GDPR)	(EU) 2016/679	Krav på samtycke, transparens och skyddsmekanismer vid tredjelandsöverföringar.
E-dataskyddsdirektivet	2002/58/EG	Krav på samtycke för cookies och elektronisk kommunikation.
Dataförordningen (Data Act)	(EU) 2023/2854	Skydd för icke-personuppgifter mot tredjelandsmyndigheters åtkomst. Tillämpas från september 2025.

Relevant rättspraxis: EU-domstolens avgörande i Schrems II (C-311/18) om krav på bedömning av skyddsmekanisters effektivitet vid tredjelandsöverföringar.

Tull- och handelsregler

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Unionstullkodexen	(EU) 952/2013	Grundläggande tullregler, inklusive skyldighet att lämna korrekta och fullständiga tulldeklarationer samt ansvar för uppgifternas riktighet.
Import Control System 2 (ICS2)	Genomförandeakter till tullkodexen	System för förhandsuppgifter och riskanalys av post- och kurir-försändelser, särskilt via luftfrakt.
Förordning om tullfrihet	(EG) 1186/2009	Rättslig grund för tullbefrielse (bl.a. tröskeln om €150 för tullfrihet för vissa lågvärdeförsändelser).
Rådets överenskommelse om schablontull för småförsändelser (övergångslösning)	Rådets överenskommelse, 12 dec 2025	Tillfällig €3-tull för försändelser under €150 från 1 juli 2026. Tas ut per varuslag och kopplas till flöden via IOSS. Övergångslösning i väntan på permanent ordning i tullreformen.
Momsreformer för e-handel (VAT e-commerce package)	Direktiv (EU) 2017/2455 och (EU) 2019/1995 (m.fl.)	Avskaffade momsbefrielsen för lågvärdeförsändelser från 1 juli 2021 och införde bl.a. IOSS-ramen (moms).
Föreslagen tullreform	COM(2023) 258	Förslag om bl.a. onlineplattformar som "deemed importers", ny digital infrastruktur (EU Customs Data Hub) samt permanent avveckling av €150-tullfriheten. Innehåller även EU-gemensam "handling fee" (~€2 per försändelse).
GATT 1994		Villkor för bundna tullar och avgifter i samband med import. Relevant för bedömningen av WTO-förenligheten hos EU:s föreslagna hanteringsavgift och schablontull.

Produktansvar

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Produktansvarsdirektivet	85/374/EEG	Strikt ansvar för tillverkare/importörer för skador orsakade av defekta produkter.
Nya produktansvarsdirektivet	(EU) 2024/2853	Utvidgat ansvar till onlineplattformar under vissa villkor. Ska genomföras senast december 2026.

Miljölagstiftning och utökat producentansvar

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
WEEE-direktivet	2012/19/EU	Producentansvar för elektrisk och elektronisk utrustning.
Batteriförordningen	(EU) 2023/1542	Omfattande krav på batteriers livscykel, due diligence och digitalt batteripass.
PPWR	(EU) 2025/40	Producentansvar för förpackningar.
Reviderade avfallsramdirektivet	(EU) 2025/1892	Obligatoriskt textil-EPR. Ekomodulerade avgifter med särskild hänsyn till fast fashion. EPR-system ska vara på plats senast april 2028. I kraft sedan oktober 2025.
Direktiv om reparation av varor ("Right to repair")	(EU) 2024/1799	Stärker rätten till reparation av och ålägger ekonomiska aktörer att erbjuda reparation, reservdelar och reparationsinformation.

Ekodesign och hållbara produkter

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Ekodesignförordningen (ESPR)	(EU) 2024/1781	Krav på hållbarhet, reparerbarhet och digitala produktpass. Första produktpassen förväntas från 2027.

Hållbara värdekedjor och due diligence

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
Avskogningsförordningen	(EU) 2023/1115	Förbud mot produkter som bidragit till avskogning. Krav på due diligence och ursprungsbevis.
Tvångsarbetsförordningen	(EU) 2024/3015	Förbud mot produkter framställda med tvångsarbete på EU-marknaden.
Due diligence-direktivet (CSDDD)	(EU) 2024/1760	Krav på stora företag att identifiera och hantera risker för mänskliga rättigheter och miljö i leverantörskedjor.

Immateriellrätt

Rättsakt	Referens	Relevans för rapporten
EU:s varumärkesförordning	(EU) 2017/1001	Skydd för EU-varumärken. Rätt att förhindra import av förfälskade varor (art. 9.4).
Varumärkesdirektivet	(EU) 2015/2436	Harmonisering av nationella varumärkeslagar.
Designförordningen	(EG) 6/2002	Skydd för registrerade gemenskapsformgivningar.
Designdirektivet	98/71/EG	Harmonisering av nationellt designskydd.
IPRED (Enforcement-direktivet)	2004/48/EG	Harmoniserade åtgärder för civilrättsligt skydd av immateriella rättigheter.
Tullförordningen för IP	(EU) 608/2013	Tullmyndigheters befogenheter att ingripa mot intrångsgörande varor vid gränsen.

Anmärkning: Förteckningen omfattar de huvudsakliga rättsakter som Kommerskollegium identifierat som relevanta för frågan om e-handel direkt till konsument via onlineplattformar. Detta ska inte tas för att vara en heltäckande lista. För fullständig information om varje rättsakt hänvisas till EUR-Lex (eur-lex.europa.eu). Observera att vissa rättsakter ännu inte trätt i kraft eller är under förhandling.

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Vår uppgift är att förbättra möjligheterna för internationell handel med utgångspunkt i öppenhet, klara spelregler och fri rörlighet på EU:s inre marknad.

Målet för vårt arbete är att bidra till en väl fungerande inre marknad, en extern handelspolitik i EU som bygger på frihandel samt ett öppet och starkt multilateralt handelssystem.

Vi förser regeringen med beslutsunderlag, utredningar och yttranden samt deltar i internationella möten och förhandlingar.

Kommerskollegiums Solvitcenter hjälper företag och privatpersoner som stöter på problem med den fria rörligheten. Vi är också värd för flera nätverk med näringslivsorganisationer och myndigheter som syftar till att utveckla förutsättningarna för handeln.

I vår roll som handelsmyndighet ingår dessutom att ge stöd till utvecklingsländer genom handelsrelaterat utvecklingssamarbete. Det sker bland annat genom kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden som bistår exportörer från utvecklingsländer i deras handel med Sverige och EU.

Med våra utredningar och rapporter vill vi öka kunskapen om handelns betydelse för samhällsekonomin och för en global hållbar utveckling.

Kommerskollegium, mars 2026. ISBN: 978-91-89742-84-0



Kommerskollegium
National Board of Trade Sweden

Box 6803, 113 86 Stockholm
Telefon +46 8 690 48 00
Epost registrator@kommerskollegium.se
www.kommerskollegium.se